

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

Dette er en digital kopi af en bog, der har været bevaret i generationer på bibliotekshylder, før den omhyggeligt er scannet af Google som del af et projekt, der går ud på at gøre verdens bøger tilgængelige online.

Den har overlevet længe nok til, at ophavsretten er udløbet, og til at bogen er blevet offentlig ejendom. En offentligt ejet bog er en bog, der aldrig har været underlagt copyright, eller hvor de juridiske copyrightvilkår er udløbet. Om en bog er offentlig ejendom varierer fra land til land. Bøger, der er offentlig ejendom, er vores indblik i fortiden og repræsenterer en rigdom af historie, kultur og viden, der ofte er vanskelig at opdage.

Mærker, kommentarer og andre marginalnoter, der er vises i det oprindelige bind, vises i denne fil - en påmindelse om denne bogs lange rejse fra udgiver til et bibliotek og endelig til dig.

Retningslinjer for anvendelse

Google er stolte over at indgå partnerskaber med biblioteker om at digitalisere offentligt ejede materialer og gøre dem bredt tilgængelige. Offentligt ejede bøger tilhører alle og vi er blot deres vogtere. Selvom dette arbejde er kostbart, så har vi taget skridt i retning af at forhindre misbrug fra kommerciel side, herunder placering af tekniske begrænsninger på automatiserede forespørgsler for fortsat at kunne tilvejebringe denne kilde.

Vi beder dig også om følgende:

- Anvend kun disse filer til ikke-kommercielt brug
Vi designede Google Bogsøgning til enkeltpersoner, og vi beder dig om at bruge disse filer til personlige, ikke-kommercielle formål.
- Undlad at bruge automatiserede forespørgsler
Undlad at sende automatiserede søgninger af nogen som helst art til Googles system. Hvis du foretager undersøgelse af maskinoversættelse, optisk tegngenkendelse eller andre områder, hvor adgangen til store mængder tekst er nyttig, bør du kontakte os. Vi opmuntrer til anvendelse af offentligt ejede materialer til disse formål, og kan måske hjælpe.
- Bevar tilegnelse
Det Google-"vandmærke" du ser på hver fil er en vigtig måde at fortælle mennesker om dette projekt og hjælpe dem med at finde yderligere materialer ved brug af Google Bogsøgning. Lad være med at fjerne det.
- Overhold reglerne
Uanset hvad du bruger, skal du huske, at du er ansvarlig for at sikre, at det du gør er lovligt. Antag ikke, at bare fordi vi tror, at en bog er offentlig ejendom for brugere i USA, at værket også er offentlig ejendom for brugere i andre lande. Om en bog stadig er underlagt copyright varierer fra land til land, og vi kan ikke tilbyde vejledning i, om en bestemt anvendelse af en bog er tilladt. Antag ikke at en bogs tilstedeværelse i Google Bogsøgning betyder, at den kan bruges på enhver måde overalt i verden. Erstatningspligten for krænkelse af copyright kan være ganske alvorlig.

Om Google Bogsøgning

Det er Googles mission at organisere alverdens oplysninger for at gøre dem almindeligt tilgængelige og nyttige. Google Bogsøgning hjælper læsere med at opdage alverdens bøger, samtidig med at det hjælper forfattere og udgivere med at nå nye målgrupper. Du kan søge gennem hele teksten i denne bog på internettet på <http://books.google.com>

WIDENER

HN TEKP %

Scan 6553.2.6

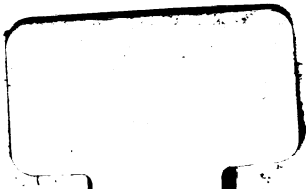
Harvard College Library

FROM THE FUND OF

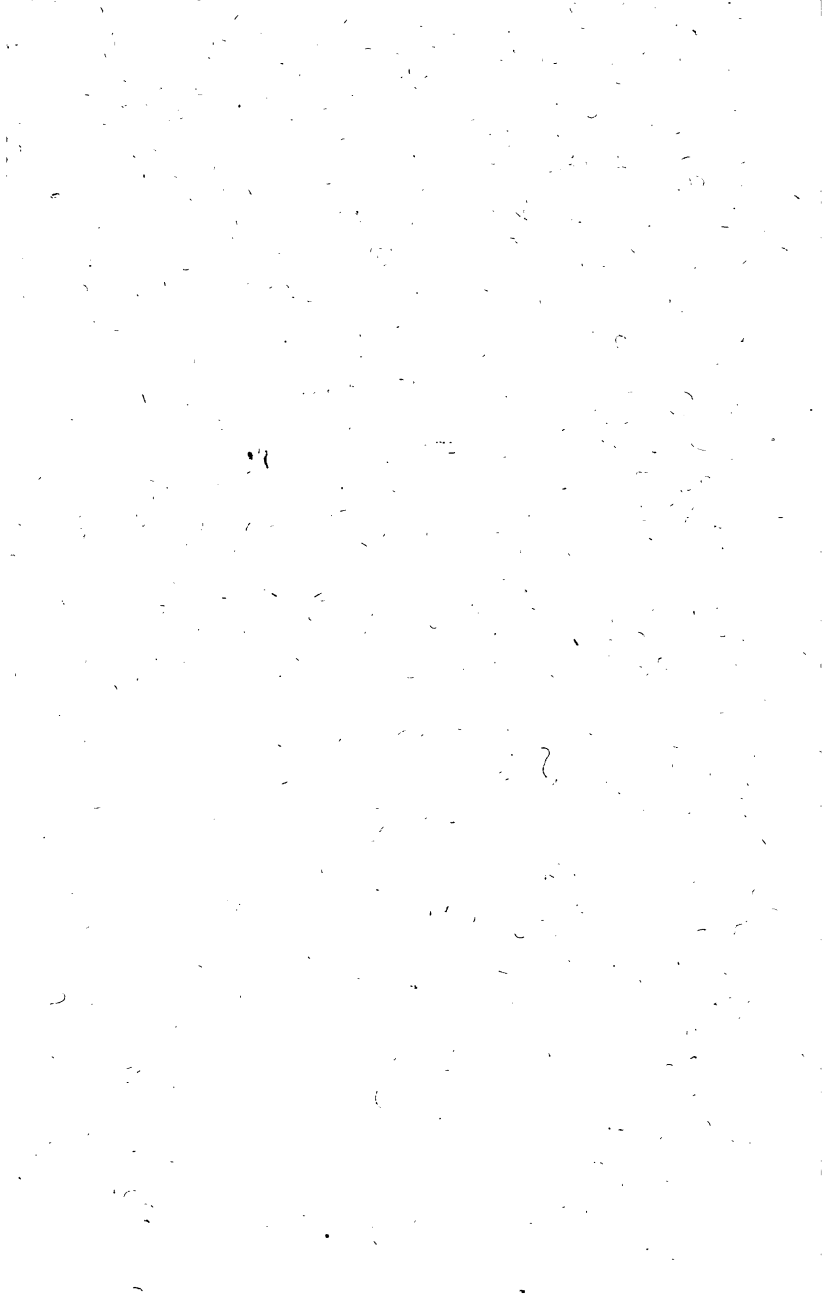
CHARLES MINOT

(Class of 1828).

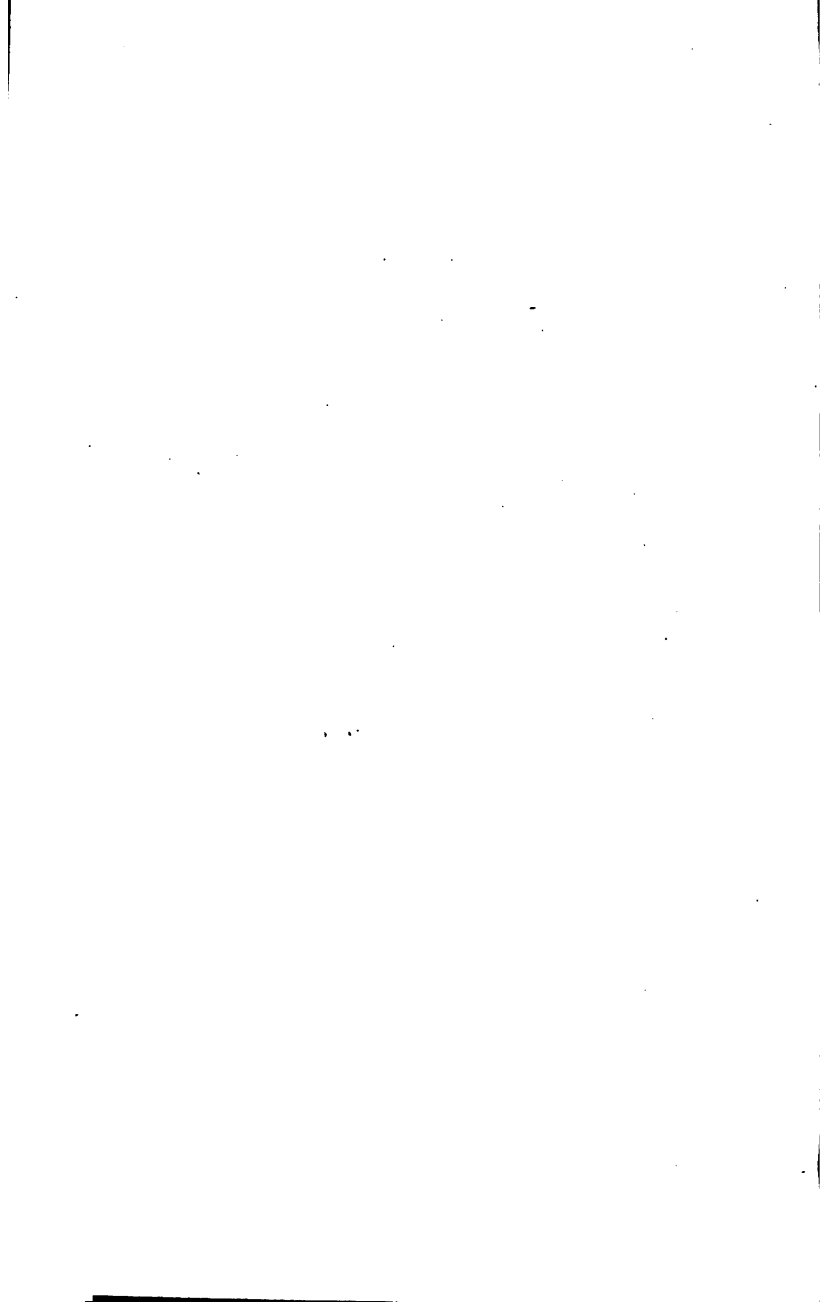
Received 8 Nov., 1893.

ET BRUD

EDVARD BRANDES

ET BRUD

SKUESPIL

I TRE AKTER

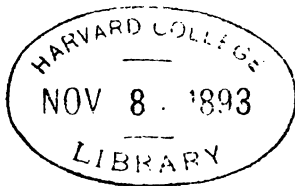
5 KJØBENHAVN

P. G. PHILIPSENS FORLAG

TRYKT HOS NIELSEN & LYDICHE

1885

~~IV. 4295~~
Scan 6553.2.6

Winnot fund.

PERSONERNE:

Dr. Arnold Reimert, Naturforsker.

Elisabeth, hans Datter.

Karoline Brorson, Skolebestyrerinde.

Johannes Herning, Cand. theol.

En Pige.

Handlingen foregaar i Kjøbenhavn hos Karoline Brorson.

FØRSTE AKT.

Hyggelig Dagligstue med mange Møbler, lave Lænestole, Blomster og Nips. Rundt Bord i Midten, til venstre (for Tilskuerne) et lille Bord, til højre en Sofa. I Baggrunden en Dør til Entréen, til venstre midtvejs Dør, til højre foran et Vindue og en Dør mod Baggrunden.

FØRSTE SCENE.

KAROLINE sidder ved det lille Bord til venstre og kigger i en Avis, ELISABETH kommer fra Døren til højre. Senere PIGEN.

ELISABETH.

Saa! Nu er alt i Orden i Fars Værelse. Ilden brænder i Kakkellovnen — der er Blomster i Vasen — og det sidste Støvgran fejlet fra Skrivebordet. Nu maa han ogsaa snart være her.

KAROLINE.

Klokken er halv elleve. Om et Kvarter har vi ham.

ELISABETH.

Aa, jeg længes. Jeg er saa nervøs.

KAROLINE.

Hvorfor tog du da ikke ud paa Jærnbanen?

ELISABETH.

Nej! Det er altfor uhyggeligt at hilse paa hinanden efter saa lang Adskillelse midt imellem en Mængde fremmede Mennesker.

KAROLINE.

Aa, tage imod — gaar an, men skilles! Jeg husker nok, da din Far rejste.

ELISABETH.

Mig vilde I ikke have med.

KAROLINE.

Nej, min egen Kære, du var saa modtagelig for Sindsbevægelser. Vi frygtede, saa ophidset som du var; at det skulde gøre for stærkt Indtryk paa dig. Derfor har du ogsaa gjort langt bedre i at blive hjemme idag.

ELISABETH
foran et Spejl.

Tror du, Far vil finde mig meget forandret?

KAROLINE.

Det kan du da begribe. Du var jo et rent Barn, da han rejste, og nu er du baade stor og voksen.

ELISABETH.

De andre gør dog altid Nar af mig, fordi jeg er saa barnagtig. — Det er en nydelig Kjole, synes du ikke?

KAROLINE.

Jo, Jomfru Lauritsen syr net.

ELISABETH.

Etablissementet Lauritsen, om jeg tør bedel
Min Dameskræderinde er et helt Etablissement.
(Stadig spejlende sig). Sidder den ogsaa godt i Ryggen?

KAROLINE

staaende hos hende.

Maaske skulde den tages lidt ind her ved
Skuldren.

ELISABETH.

Nej, men Nederdelen *vil* jeg have forandret.
Folderne gaar ud ad — det er grusom grimt
— de skulde falde saadan ganske blødt. —
(Vendende sig pludselig.) Naa, hvad vilde Hr. Herning
sige, om han saa' os her!

KAROLINE.

Ja, du, det kunde nok tænkes, at han vilde
forarge sig over denne moderne Vederstyggelighed
og raabe: Væ, væ!

ELISABETH

hurtig.

Tantine, du maa ikke gøre Nar.

KAROLINE.

Ikke røre ved Helgenen!

ELISABETH.

Nej, for han *er* ikke som andre Mennesker.
Han er ædel. Det var Valborg, der sidst sagde

det Ord — og vi havde alle tænkt det samme. Ædel og ligesom overjordisk — sagde hun. Og det er sandt.

KAROLINE.

Men dog et Menneske, der spiser som vi andre — undertiden endogsaa mer end vi andre. Kan du huske, hvilken Mængde Oksesteg, han sidst kunde stikke under Vesten —

ELISABETH.

Aa, fy! Hvorfor vil du sige saadant noget? Du synes jo selv saa udmærket om ham.

KAROLINE.

Ja, jeg finder, Herning er et fortræffeligt Menneske, baade dygtig og alvorlig — maaske lidt for alvorlig — men jeg behøver da ikke at forgabe mig i ham, ligesom I Smaatøse.

ELISABETH.

Det er slet ikke Forgabelse. Men han giver En ligesom et forklaret Syn paa Tilværelsen — han tænker slet ikke paa de usle Smaating, som vi andre pusler med.

KAROLINE.

Jaja, Elisabeth, saa er det da godt, du ikke pynter dig for ham — men for din Far idag.

ELISABETH.

Ja, Far holdt meget af, at jeg var fin.

KAROLINE.

Ikke just det. Din Far har sin egen Smag. Du maatte aldrig være pyntet — men saa kom han dog undertiden hjem til dig med dyre, dyre Sager, som slet ikke passede for din Alder.

ELISABETH.

Han bringer nok dejlige Ting med til mig denne Gang. — Det ringede! Det kan da ikke være ham.

KAROLINE.

Nej, kære, vær nu rolig! Han kan ikke køre paa ingen Tid fra Jærnbanen og her hen.

PIGEN

kommer ind fra Entréen.

Her er en Buket til Frøkenen.

Pigen gaar ud.

ELISABETH

idet hun tager den.

Hvem er nu det, som er galant?

KAROLINE,

da hun tier.

Naa?

ELISABETH

blussende rød, idet hun rækker hende Kortet.

Hr. Herning.

KAROLINE.

Ja i egen høje Person og med egen Skrift paa denne lille firkantede Lap. Har du fortalt ham, at det var din Fødselsdag idag?

ELISABETH.

Nej, hvor kan du tro! Og jeg havde netop saa indstændig bedt de andre ikke at sige et Ord derom til ham — og det har de saamænd ogsaa holdt.

KAROLINE.

Det tror jeg med. Saa jaloux I er paa hinanden.

ELISABETH.

Aa! — Tænk, at han har husket det fra forrige Aar.

KAROLINE.

Han har maaske skrevet det op paa en Dosmerseddel.

ELISABETH

ved Vinduet.

Hvor de Roser er yndige! Jeg vil sætte dem her i Vasen. — Der kommer en Droske med en stor Kuffert. Den holder her. Det er Far. (Hun løber hen imod Baggrunden og møder i Døren HERNING.) Undskyld! Men Far kommer! Tusind Tak for Buketten.

ANDEN SCENE.

KAROLINE. HERNING kommer fra Baggrunden.
Senere REIMERT og ELISABETH.

HERNING.

Goddag! Jeg synes, Frøken Elisabeth talte om sin Far.

KAROLINE
ved Vinduet.

Ja, Dr. Reimert kommer idag. — (Vendende sig.)
Nu er han paa Trappen.

HERNING.

Jeg troede ikke, De ventede ham saa tidlig.

KAROLINE.

Nej, det gjorde vi heller ikke. Men vi fik Telegram igaar Aftes fra Hamborg. Han har fremskyndet sin Rejse for at være hjemme til Elisabeths Fødselsdag.

HERNING.

Ja, saa vil jeg trække mig tilbage for ikke at være en forstyrrende Fremmed ved Hjemkomsten.

KAROLINE.

Aa, det haster ikke. De to skal først rigtig hilse paa hinanden — efter saa lang en Adskillelse.

HERNING.

Nu bliver vel Dr. Reimert hjemme.

KAROLINE.

Det tror jeg sikkert. Skønt han har altid holdt af at rejse. Forholdene her syntes ham undertiden smaa, og de store Skove og de store Byer tiltrak ham.

HERNING.

Maaske forstaar han ikke at se det Store selv i det Mindste her paa Jorden.

KAROLINE.

Maaske.

HERNING.

De tror ikke, jeg har Ret?

KAROLINE.

Jo, det har De sikkert — det har De altid. De véd, hvormegen Pris jeg sætter paa Deres Mening, bedste Herning — men De er nu lavet af et helt andet Stof end Dr. Reimert.

HERNING.

Men den samme Lov gælder dog for alle Mennesker.

KAROLINE.

Ja, naturligvis — det vil sige: jeg véd saamænd ikke. Jeg synes, Folk maa være ligesom de éngang er født til —

HERNING.

Jamen, Frøken, vi er alle fødte til —

KAROLINE.

Aa nej, De *maa* ikke idag. Jeg er saa optaget af min nye Gæsts Ankomst.

HERNING.

Gæst! Skal Dr. Reimert bo her?

KAROLINE,
lidt forlegen.

Ja, blot nogle Dage — i den lille Stue ovre paa den anden Side af Gangen — indtil han faar sig en Lejlighed.

HERNING.

Hum! Kommer Frøken Elisabeth til Timen idag?

KAROLINE.

Næppe! Fødselsdag og hendes Fars Ankomst. — Naa, der har vi dem nok.

HERNING.

Saa vil jeg gaa ind.

REIMERT og ELISABETH komme ind fra højre, i det samme som HERNING gaar ud til venstre.

REIMERT.

Kære Karoline, hvor godt at se Dem igen!

KAROLINE.

Velkommen, hjærtelig velkommen!

REIMERT.

Hvor hyggeligt der er hos Dem! Hvor lunt og varmt!

KAROLINE.

Kom og sæt Dem ned og sig, at De er lidt glad ved at være hjemme igen.

REIMERT

i Sofaen, ELISABETH staar bagved.

Hvor skulde jeg være andet ved at gense Dem — (nikkende op) og hende.

KAROLINE.

Lad os sige *hende* først! Naa, har jeg plejet hende godt til Dem — faar De hende tilbage i god Stand?

ELISABETH.

Far sagde til mig, at han var meget fornøjet.

REIMERT.

Kæmpekvinde er du nu ikke bleven.

ELISABETH.

Aa, jeg er saamænd ganske rask.

KAROLINE.

Hun har ikke været syg. Men hun har nok undertiden lidt Hjærtbanken — lidt Feber i Blodet —

ELISABETH.

Aa, nej, nej, nej! Maa jeg nu være fri for Sygelisten. Jeg er frisk som en Fisk.

REIMERT.

Og De selv, kære Veninde, har De havt det godt?

KAROLINE.

Jeg fejler aldrig andet end Magelighed. De kan ikke tro, Reimert, hvor jeg bliver doven. Jeg lader Pigebørnene her gøre alting — bare sidder og kryber sammen i min Slobrok i en Lænestol — og giver blot en lille Time i Ny og Næ.

Se bare, hvor fed jeg bliver. Det ender med Forskrækkelse og Apopleksi.

ELISABETH.

Aa, du ser saamænd godt ud, Tantine.

REIMERT.

Deri har Elisabeth Ret. De er ligesaa stategelig og blomstrende nu som altid.

KAROLINE.

Ja, jeg er en dejlig Tulipan. Men véd De hvad, Dr. Reimert, De er bleven ældre i de tre Aar —

REIMERT.

Jeg er paa Veje til de halvtreds.

KAROLINE.

Det vil sige to og fyrre.

ELISABETH.

Ja, Far, der er en hvid Plet her oppe. Du maa have laant en lille Maane af Tyrkerne, dengang du var i Konstantinopel.

KAROLINE.

Og der er graa Spidser baade i Skæg og i Haar.

ELISABETH.

Det er da ikke mig, som har sat dem.

REIMERT.

Jeg er nu saa gammel —

ELISABETH.

At du skal blive hjemme hos os.

REIMERT.

Eller tage dig med, naar jeg rejser.

KAROLINE.

Rejser! Tænker De paa at tage bort igen?

REIMERT.

Nej, vist ikke! Men det klemmer En lidt for Brystet, naar man stiger ud af Jærnbanen. Jeg forstaar ikke, hvorfor Kjøbenhavn bliver lige lille, selv om Statistiken erklærer den for stor, hvorfor den slaar En med alle en Købstads Mangler uden at besidde en Hovedstads Fortrin. Hverken stille Fred eller kraftig Frihed. Men Sladder, Snobberi, Hadskhed og Hykleri. Aa, dette elendige, danske Hykleri! Det er dog den tærende Kræft herhjemme. Igennem Digte, Aviser, Taler, Bøger bestandig gaar der et hemmeligt men af alle kendt Stikord: Fortielse. Hvad der saa skiller dem, paa dette Punkt er de enige: for Himlens Skyld ikke tale derom; alt er tabt, hvis Sandheden røbes. Og saa lyver de, lyver ustandseligt som om det gjaldt Livet — ja netop fordi det gælder Livet for dem, deres Magt, deres Penge. Og ingen har Medlidenhed med det stakkels Folk, som i knagende Kulde og bitterlig Armod dyrker denne magre Jord.

KAROLINE.

Naa, det kan man kalde Glæde over Danmark.

ELISABETH.

Er her virkelig saa slemt?

REIMERT.

Her er fortræffeligt *inde* — helt inde for sig selv. Hvor skulde jeg vel kunne mene andet, naar jeg betragter de to Ansigter, jeg her har for mig. Men her er slemt ude — Klamhed og Mørke.

KAROLINE.

Doktoren rider sin gamle Kæphest.

REIMERT.

Det var kun et Farvel, inden jeg lod Kjøbenhavn lukke sig over mig . . . Jeg kommer fra Solskin, Sommer og Roser —

ELISABETH
pegende paa Buketten.

Roser har vi ogsaa her.

REIMERT.

Jeg ser det. En Fødseldagspræsent. Fra hvem?

ELISABETH.

Fra Hr. Herning.

REIMERT.

Hvem er det?

ELISABETH.

Kan du ikke huske, jeg har skrevet saa ofte om ham til dig —

REIMERT.

Jo, jeg tror —

KAROLINE.

Han er Lærer i min Skole — eller rettere mere Bestyrer af den end jeg selv — i alt Fald min højre Haand og mit Faktotum — og en hyppig Gæst hos os.

REIMERT.

Er han ung?

KAROLINE.

Nej, ikke ganske — en seks, syv og tredive Aar.

ELISABETH.

Aa, han ser meget yngre ud.

REIMERT.

Naa, saa er han da omtrent paa Alder med mig. Og han er galant mod min lille Pige. Gør han Kur?

ELISABETH.

Aa, Far, dog! Han er Kapellan.

REIMERT.

Aa haa! Han er Theolog.

KAROLINE.

Han har tidligere været Præst paa Landet og søger nu paany herfra Byen. Saa' De ham ikke — han gik lige ud af Døren, da De kom?

REIMERT.

Jo, jeg tror, jeg saa' en Herre — men jeg interesserede mig unægtelig mere for at se Dem igen. Og det gør jeg endnu.

ELISABETH.

Hør! Jeg tror egentlig, at I uhyre gerne vil snakke lidt sammen uden min behagelige Nærværelse. Jeg løber et Øjeblik ind til de andre og faar lidt af Timen.

REIMERT.

Ja, gør det, mit Barn!

ELISABETH.

Jeg maa ogsaa fortælle dem om Far og om mine Præsenter — aa, det er sandt, du har ikke set dem endnu, Tantine — Silketøjer og Vifter og Smykker — det er rent vidunderligt. — Véd du, Far, Anna Mathæa sværmer for dig — hun synes, du ser saa interessant ud paa dit Fotografi.

REIMERT.

Det var Ret af hende. Formeld hende min Kompliment.

ELISABETH.

Farvel, farvell

Hun gaar ud til venstre. Saasart hun er ude af Døren, gaar REIMERT lige hen til KAROLINE og tager begge hendes Hænder.

REIMERT.

Naa, kæreste, hvordan har du det saa — uforandret som du er.

KAROLINE.

Jeg har havt det godt, min Ven. Men fortæl mig nu om dig.

REIMERT.

Hvad vil du høre?

KAROLINE.

Ikke Rejsebeskrivelser. Hvad du har oplevet — som ikke har staaet i Brevene — og om du ganske har glemmt mig?

REIMERT.

Jeg har mest omgaaedes Mænd — næsten ikke Kvinder. Jeg har endnu ingen anden Veninde end dig. Men du — hvordan staar jeg til dig? Har jeg bevaret din Yndest, dit Venskab, din Kær—

KAROLINE
afbrydende.

Min kære Arnold, du var god imod mig i dine Breve — især i de første. Du tog skaansomt paa mig. Du var den eneste Mand, til hvem jeg nogensinde havde længtes. Allerede dengang du var gift — til min store Skam. Men da hun var død, da du kom til mig og gav mig hele din Fortrolighed, da jeg mærkede, du satte Pris paa mig og befandt dig vel i mit Selskab — da Barnet ogsaa sluttede sig til mig — kan du saa undres over, at jeg misforstod.

REIMERT.

Misforstod! Hvorfor vil du tale saadan? Du var det eneste Menneske, jeg brød mig om.

KAROLINE.

Jaja, kære, at jeg troede — du vilde gifte dig med mig. Nu kan jeg godt sige Ordet, som dengang blev mig hængende i Vrangstruben, hvergang jeg vilde vove mig dertil. For du kan nok tænke dig, hvilket Pres der var paa mig for at jeg skulde tale med dig derom — men jeg gjorde det da ikke. Hele Familien var over mig, Onklerne rystede paa deres skaldede Hoveder, Tanterne hang som knækkede Lilier, Kusinerne snappede graadigt efter Fortrolighed — naar jeg kom ind i en Stue, blev der straks en beklemt Tavshed, som om En laa paa sit Yderste ved Siden af, og derpaa en febrilsk Konversation. Naa, jeg holdt Stand, men det var væmmeligt, kan jeg forsikre dig.

REIMERT.

Men, kære, derom talte du slet ikke til mig!

KAROLINE.

Nej, hvad skulde det nytte at plage dig oven i Købet. Og ser du, jeg var jo trøstet, saasnart jeg var sammen med dig. Saa glemte jeg det hele. Saa brød jeg mig ikke en Snus om alle de andre — hvad kunde de til syvende

sidst gøre mig. Jeg var jo ikke afhængig af nogen. Og saadan gik det en Stund — indtil det begyndte at true min lille Skole her.

REIMERT.

Ja, det var nederdrægtigt, som de bar sig ad.

KAROLINE.

Var det saa nederdrægtigt? Jeg véd i Grunden ikke. De Folk tænkte nu paa den Maade, som du paa din. Men det var vis Vej: det kunde ikke blive saadan ved. Jeg turde ikke miste den Smule Sysselsættelse, jeg havde — du bød mig intet andet — og saa —

REIMERT.

Saa rejste jeg.

KAROLINE.

Og har du slet ikke fortrudt det, min slemme Ven?

REIMERT.

Jeg skrev —

KAROLINE.

Ja, du skrev, du længtes. Men var det ikke blot for at trøste mig?

REIMERT.

Jeg længtes efter dig — efter En at tale med, som var god og snuk — hvis Smil var

vederkvægende at se paa og hvis Hjærte var det pure Guld. Men —

KAROLINE.

Men — ryk ud med Sproget! Jeg kan godt taale at høre det nu.

REIMERT.

Men jeg kunde godt være alene — og jeg trænger til at være alene. Jeg duer ikke til at dele mine Tanker med nogen — og desuden hvor brav du er, hvor forstandig —

KAROLINE.

Af et Fruentimmer at være.

REIMERT.

Saa er der dog saameget, du ikke forstaar, eller kun halvt.

KAROLINE.

Og som et Mandfolk forstaar meget bedre. Alligevel roste du mig i gamle Dage for mit kloge Hoved.

REIMERT.

Jeg siger dig ogsaa, du er forstandig. Men ser du — i det Forhold, hvori vi stod til hinanden, hvor du gav mig saameget — Ynde, Hygge og Trøst — og hvor jeg efter fattig Evne søgte at give dig lidt tilbage, fortælle dig om hvad jeg kendte, aabne dine Øje for et og andet, som

du tilforn ikke havde lagt Mærke til, vurdere
Mennesker efter Fortjeneste —

KAROLINE.

Du tvang mig til ikke at vandre omkring
som en blind Høne, du skabte mig dumme interes-
séløse Skabning Interesser.

REIMERT.

Nu ja — i vort Forhold der var der ingen
Grund for mig til at paanøde dig noget, som ikke
faldt dig behageligt, noget mere end du med
Lethed evnede at bære. Jeg undgik alt, hvad
der kunde skabe Uenighed mellem os — lige-
som ingen daglige Sorger sneg sig forstyrrende
ind i vore gode Timer. Det var Udhvilen, Fred,
Fest — naar vi var sammen. Men jeg frygtede —

KAROLINE.

For at blive ked af mig.

REIMERT.

Jeg frygtede, fordi vor Kærlighed havde
knap én Time i Døgnet og et Ægteskab har
fire og tyve. Og hvorledes vilde det gaa os i
de tre og tyve? Vilde vi ikke muligvis i dem
nedbryde alt, hvad vi havde opbygget i den ene
Time. I den ene Elskovens Tusmørketime rejse
et Slot, som daglig smuldnede hen for det kolde
ubarmhjærtige Sollys. Jeg elskede dig —

KAROLINE.

Saameget du formaaede — og det var ikke store Sager. Men jeg, stakkels gamle Tøs, elskede dig af hele mit Hjærte.

REIMERT.

Og jeg dig med en Smule Forstand, som skyldtes den halve Snes Aar, som jeg var ældre end du. Du var bleven ni og tyve — og jeg var den første. Jeg var ni og tredive —

KAROLINE.

Og hvilket Numer havde jeg.

REIMERT.

Og saa spørger du mig, om jeg har længtes i disse tre Aar. Jeg har i alle Døgnets fire og tyve Timer længtes efter den ene Time, som var mig saa dyrebar.

KAROLINE.

Det vil sige, du har hver Dag længtes én Time og været glad over, at du var fri alle fire og tyve.

REIMERT
rejsende sig.

Jeg turde ikke. Jeg vil hellere føre et glædeløst og ensomt, men fredeligt Liv end et uroligt, som undertiden kender Glæder, men ogsaa Græmmelse og Uhygge. (Bøjende sig over hende.) Du var ikke vred dengang paa mig. Er du det nu?

KAROLINE.

Nej, min kære Ven, det er jeg ikke. Jeg forstod dig allerede dengang godt, skønt jeg var lidt fornærmet over de ringe Tanker; du havde om mig — (Han vil atbryde.) Jo, min Ven, vi er ikke allesamme Havgasser og Rappenskralder, og jeg tænkte, jeg kunde plejet dig meget kærlig og pakket alle dine fine Fornemmelser nok saa pænt i Bomuld — men du havde naturligvis Ret, saadan som du var. Og i alt Fald naar du følte saadan, saa var vi dog altfor fattige paa Begejstring til at vandre sammen op ad Kirkegulvet — eller til Borgmesteren, som du vel havde truet min Fejghed til.

Naa, da du var rejst, Arnold, saa fandt jeg mig efterhaanden til Rette. Jeg havde en lille Time i Mørkningen, Elskovstimen — hvor du plejede at komme over mig som en Stormvind — hvor jeg tog mig en god Grædetur —

REIMERT.

Kæreste! Det gør mig bitterlig ondt.

KAROLINE.

Dog det var jo kun én Time om Dagen, og Resten gik godt. Og jeg fandt ud, at saadant et Dusingmenneske som jeg næppe passede til saadan en Fantast som dig. Hvem véd, om jeg havde holdt ud med passelig Beundring og Forsigtighedskræmmeri —

REIMERT.

Du gør nok dygtig Nar af mig.

KAROLINE.

Aa, jeg siger spøgende nu — da alt er forbi, uigenkaldelig forbi mellem os to, Arnold — hvad der har kostet mig mange Taarer. Jeg var altfor ringe til dig — god til Veninde, hvad jeg altid vil blive for dig, men ikke betydelig nok til at fylde dit Liv.

REIMERT.

Du var for ung til mig.

KAROLINE.

Ja, vær blot galant — det lyder altid rart. Men jeg er da ikke gaaet om som et Hylehoved og et Hængetræ i disse lange Aar. Elisabeth har været mig til den største Trøst, og jeg kan aldrig være dig taknemlig nok, fordi du overlod mig hende.

REIMERT.

Vil *du* takke mig derfor! Hvad i al Verden skulde jeg taget mig til med det fjortenaars Pigebarn, mens jeg flakkede om. Det var drøjt nok med disse forfærdelige Guvernanter, saalænge hun endnu var en lille Tøs — men da hun voksede op til at ryste Barnet af Ærmet, maatte jeg prise mig lykkelig ved at turde give hende i dine Hænder. Jeg vil altid være dig taknemmelig derfor.

KAROLINE.

Altsaa, Resultatet er: gensidig Komplimentering og Tilfredshed. — Naal! Da vi nu har talt ud med hinanden om disse gamle Skader — og det var da ligesaa nødvendigt som det altid er at fortælle Sygehistorier — vil du saa sige mig, hvad du egentlig agter at tage dig for herhjemme — baade med dig selv og med hende.

REIMERT.

Min kære! Jeg er først og fremmest træt af at rejse. Jeg kommer tilbage for at være i Ro i mit eget Hjem. Jeg har haft godt Udbytte af disse tre Aars Studier, og det vil jeg nu bearbejde — grave mig ned i et Hul for mig selv — og intet andet Berøringspunkt have med Selskabet end Elisabeth.

KAROLINE.

Vil du tage hende til dig?

REIMERT.

Ja, jeg tænkte det. Jeg har længtes bitterligt efter hende og mange Gange været paa Nippet til at bryde Rejsen af og sporenstregs vende hjem til den lille Tøs, i hvem jeg nu engang ser al min Lykke. Jeg elsker det Barn — jeg har været paa Knæ for hende, fra hun var ganske lille — og nu da hun før kastede sig om min Hals som i gamle Dage, da jeg saa' hvor smuk

og sød hun var bleven, saa følte jeg, at jeg maatte være et meget utaknemligt Menneske, om jeg vilde klage over min Tilværelse.

KAROLINE.

Ja, hun er en velsignet Yndighed.

REIMERT.

Nu da hun er voksen, er der da intet til Hinder for, at hun kan bo alene med mig og styre Huset for mig, og jeg skal ikke blive nogen bidsk Formynder, der vil spærre Ungdom og Galskab ude fra hende.

KAROLINE.

Du kan vel tænke dig, hvor svært det vil falde mig at miste hende.

REIMERT.

Ja, min kære — kunde vi blot blive sammen alle tre!

KAROLINE.

Ja, Tak skal du have, det Ønske vil du nok ikke gaa i Ilden for. Nej, det er kvit og frit imellem os. Lad os tale lidt praktisk! Vil du straks indrette dig her?

REIMERT.

Ganske roligt se paa Lejlighed og søge mig en hyggelig Hule ud. Men fortæl mig nu lidt om Elisabeth! Hvordan har hun det, og hvordan er hun?

KAROLINE.

Hun er eksalteret — ja, jeg forstaar mig jo ikke derpaa, men det hænger vel sammen med hele hendes Konstitution, hendes Nervøsitet. Hun kan ingenting tage med Ro, gaar altid til Yderlighed, er altid helt optaget af hvad hun har for. Faar hun fat i en Bog, der morer hende, saa læser hun sig en Feber til, igennem tre tykke Bind. Faar hun Lyst til at sy, saa snurrer hun paa Maskinen hele Dagen igennem. Og den Ting, der lige optager hende, er altid det allerinteressanteste, hun véd i Verden. Danser hun, saa er hun i en Hvirvel som — som —

REIMERT.

Naa, hvad?

KAROLINE.

Ja, som tager al Magt fra hende. Hun er flink og energisk, rask paa Hænderne, men hun har intet Herredømme over sig selv. Stemningen, Dagen, Samtalen, det tilfældige Menneske, hun træffer, bringer Pendulet til at svinge. Og saa forsvarer hun sine Ideer med en Iver, som om hun havde bygget hele sit Liv paa dem, skønt hun i Virkeligheden giver sig modstandsløs hen til hvad der lige klækkes ud i hendes lille Hoved.

REIMERT.

Hum, hum! Er hun forstandig?

KAROLINE.

Ja velbegavet, du, dog ikke noget særdeles. Men hun er et kærligt Menneske. Den, hun holder af, vil hun leve eller dø for, ganske som den anden ønsker. Du kan tro, hendes Hjærte er for stort.

REIMERT.

Hun er uden Ligevægt altsaa.

KAROLINE.

Netop. En frisk og sart Vaand, der svajer for alle Vinde. — Det var Poesi, du. Naa, forstaa mig rigtig, hun er en ren Fryd at have hos sig, for der findes ikke en ond eller lav Blodsdraabe i hendes Sjæl.

REIMERT.

Ingen Modstand udadtil, intet Midtpunkt indadtil — blot Temperament. Det bliver ikke saa let, som jeg havde tænkt.

KAROLINE.

Aa, jeg snakker bare løs. Hun er netop som en ung Pige bør være.

REIMERT.

I alt Fald som mange er. Blot endnu én Ting. Der er endnu ingen Forelskelse eller sligt?

KAROLINE.

Aa, kære, hun er endnu ikke naaet videre end til at være forgabet i Religionslæreren.

REIMERT.

Naa, den galante Abbed med Buketten.
Hvad er det for en Fyr?

KAROLINE.

Det er ingen Fyr, det er et af Kirkens Lys. Han har havt et lille Kald paa Landet, men søgte saa her til som Kapellan for at kunne *virke i det Større*. Han skriver Artikler og Bøger, prædiker og holder Bibellæsninger og staar i Spidsen for en talløs Mængde Indsamlinger og Foreninger. Det første fede Præstekald, der bliver ledigt, faar han. Jeg tror nu, han ender som Biskop.

REIMERT.

Men hvorfor giver hans Højærværdighed da Timer i din Skole?

KAROLINE.

Jo, han siger, det interesserer ham at læse med de unge Piger. Og de er saamænd ogsaa gode Tilhørere. Det Menneske kan desuden faa alting udrettet. Det er saamænd meget mere ham end mig, som styrer hele min lille Bedrift.

REIMERT.

Og synes du da om det?

KAROLINE.

Ja, det er kommet saadan. Han lægger Timeplan — han bestemmer Skolebøger — han

forhandler med Lærerne — du véd, jeg *er* mækelig, et rigtigt Dovendyr, som lader alting glide.

REIMERT.

Jeg véd akkurat det modsatte: du er utrolig flink til hvad du vil røre ved. Men du er vel fornøjet med ham.

KAROLINE.

Ja, det er Sagen. Han har bragt saadan Fart i det. Han bliver En helt uundværlig. Nu kommer han ogsaa daglig og spiser Frokost med os.

REIMERT.

Det sidste var kedeligt. Jeg vilde hellere være alene med jer.

FJERDE SCENE.

DE FORRIGE. ELISABETH kommer fra venstre. Siden HERNING.

ELISABETH.

Naa, tør man saa komme ind? Har I talt ud sammen? Har du nu fortalt ham det alt-sammen, Tantine, baade det til *ug.* og det til *tg.* Hvad er saa min Hovedkarakter — eller herskende Evne som Professor Henriksen siger?

REIMERT.

Hvem er nu det?

ELISABETH.

Vor fortræffelige Lærer i Literaturhistorie.
 (Hun kopierer ham.) Der gives, mine kære, unge
 Venner, tre sjældne og udmærkede Kvinder
 i den danske Literaturhistorie: den elskelige
 Tomasine Buntzen, Kamma Rahbek og — og
 (leende) Tantine. (Hun kaster sig om Halsen paa KAROLINE.) Nu
 har vi alle været inde at se paa Præsenterne —
 de er gruelig misundelige — og jeg har bedt
 hele Kursus'et til iaften.

REIMERT.

Hvormange unge Damer er det?

ELISABETH.

Blot ni — de ni Muser. Du skal være
 Apollo.

REIMERT.

Det er vist en gammel Far altfor stivbenet
 til. Er jeg eneste Kavalier?

ELISABETH

lidt forlegen.

Hr. Herning maa vi da vist bede.

REIMERT.

Ja, lad os bare faa lidt Kristendom med i
 al den Hedenskab.

ELISABETH.

Far dog! — Han kommer straks ind og
 hilser paa dig.

REIMERT.

Tror du ikke, han har en Buket til mig ogsaa?

ELISABETH.

Hys! der er han.

HERNING kommer fra venstre.

KAROLINE

forestillende.

Hr. Herning — Dr. Reimert.

HERNING.

Jeg vilde hilse paa Dem, Dr. Reimert, og ønske Dem velkommen hjem.

REIMERT.

Tak skal De have.

HERNING.

De er vel glad ved at være i Deres Fædreland paany.

REIMERT.

Jeg er naturligvis overordentlig fornøjet ved at gense dem, jeg holder af.

HERNING.

Ja, Hjemmet drager hver og én.

REIMERT.

Sikkert ja. Alligevel undrer det mig lidt, naar jeg saadan kommer tilbage til Kjøbenhavn — hvor der dog tales saa meget om Hjemmet

— at man indretter sig saa uhjemligt her. Selv i langt større Byer har nogenlunde velstaaende Familier deres eget Hus. Her klumper man sig gladeligt sammen i disse grimme Kaserne, hvor man egentlig aldrig er for sig selv — men stadig belejres af fremmede Mennesker fra alle Kanter. Der hersker en evig Støj — der spilles Klaver igennem alle Etager — man kan lugte hvad Mad de skal have i hele Huset — men man spiser jo unægtelig blot sin egen. Middagsmaden plejer da ogsaa at være Familiens stærkeste Sammenknytningspunkt.

HERNING.

Hjemmet beror vel ikke paa det Ydre, men paa det Indre: Kærligheden, og den kan findes i en Lejlighed ligesaa godt som i en Villa. De taler som en rig Mand, Dr. Reimert!

Lille Pause.

REIMERT.

De har ikke opholdt Dem i Udlandet?

HERNING.

Nej, jeg har ikke brudt mig om at rejse. Jeg har min Virkekreds her, og hvad skulde jeg vel udrette blandt fremmede?

REIMERT.

Lære et og andet.

HERNING.

Den Lære, jeg sysselsætter mig med, trives her fuldt saa vel som andetsteds — maaske bedre.

REIMERT.

Ja, Bøger kan man jo faa alle Steder. Men det er næppe unyttigt at se andre Mennesker end sit Fødelands, at lære andre og større Forhold at kende — blandt andet for derved at vinde Blik for, hvor det Smaa og Snævre herhjemme kan udvides.

HERNING.

Man sætter let mere til i Udlandet end man vinder.

REIMERT.

Hvordan det?

HERNING.

Ja, jeg vil ikke disputere med Dem, men —

KAROLINE.

Nej, nu skal vi spise Frokost. Til Bords, mine Venner! Dr. Reimert, giv mig Deres Arm.

REIMERT

til KAROLINE, idet han gaar over Scenen med hende.

Det var da en kedelig Praas, din Theolog.

KAROLINE.

Han er lidt sejgladen, men forresten —

HERNING.

til Elisabeth.

Og De vil tage min Arm.

REIMERT og KAROLINE gaar ud til venstre.

ELISABETH

idet de gaar.

Jeg har slet ikke takket Dem rigtig for de
dejlige, dejlige Blomster. Hvor kunde De dog
huske Dagen!

HERNING

bojende sig mod hende.

De Dage, man lærer med sit Hjærte, dem
glemmer man aldrig.

De gaar ud til venstre.

Tæppet falder.

ANDEN AKT.

Samme Stue.

FØRSTE SCENE.

REIMERT og KAROLINE kommer fra venstre.

REIMERT.

Jamen, kære, hvad i al Verdens Rige vil du med den Theolog?

KAROLINE.

Du synes ikke om ham?

REIMERT.

Han irriterer mig ganske ualmindeligt. Naar jeg taler med ham, er det hele Tiden som jeg løb Panden mod en Mur. Han er saa færdig, sikker og tilfreds som om han lige havde skabt Verden.

KAROLINE.

Ja, han har den store Lykke ikke at tvivle.

REIMERT.

Jeg tvivler ikke.

KAROLINE.

Jamen, du nægter —

REIMERT.

Stop et Øjeblik — har du skiftet Meninger?

KAROLINE.

Aa, jeg — jeg er ligegyldig som altid. Jeg lader Folk tro, hvad de vil — men jeg nægter ikke, jeg kan nok lide det ved Herning, at han er saa vis paa det altsammen. Det maatte være saa behageligt at have ham med, naar der var noget paafærde. Jeg er ikke ærgerrig. Jeg vilde gjerne have En at læsse det altsammen over paa — det er saa dejligt slet intet Ansvar at have. Vi Fruentimmer — naar vi er ulykkelige og hverken véd ud eller ind — trænger bare til at smide os ned og græde og klynke — og lade de andre raade.

REIMERT
smilende.

Hvad bliver der saa af Moralen — uden Ansvar?

KAROLINE.

Moralen — naa! Ser du, jeg tror nu, at Religion — det er netop lavet for at man ikke skal belemres med al denne Moral.

REIMERT
ler.

Du er dejlig med din Religion: Det er da ingen fanatisk Ortodoksi. Forresten er du dog ganske godt theologiseret. Man mærker, hvem

her er til Huse. Dig har han slaaet en ordenlig Klo i — og Pigebørnene er naturligvis alle forgabede i ham.

KAROLINE.

Du kan slutte dig til de andre fra Elisabeth.

REIMERT.

Det lille Skind sidder og beundrer ham med en sød Helgenmine. Det klæder hende saa nydeligt, at jeg knap vilde nænne at vække hende af Indbildningen.

KAROLINE.

Tag dig bare iagt. Det er saadan en uskyldig Beskæftigelse og bevarer hende maaske for hvad værre er.

REIMERT.

Nu har vi dem. Lad os gaa ind paa mit Værelse. Jeg gider ikke høre ham og vil gerne tale lidt endnu med dig.

KAROLINE.

Er det nu passende?

REIMERT.

Aa, du, hvem skylder vi vel Regnskab? Kom blot! (Til den indtrædende ELISABETH) Jeg tager Tantine ind med mig, jeg har en hel Del at vise hende.

KAROLINE.

Jeg kommer straks igen.

REIMERT og KAROLINE gaar ud til højre.

ANDEN SCENE.

ELISABETH og HERNING, som begge er kommen ind fra venstre.
Senere KAROLINE.

HERNING.

Der hersker megen Fortrolighed mellem Frøken Brorson og Deres Fader, Frøken Elisabeth! De taler gjerne med hinanden.

ELISABETH.

Ja, de er gamle Venner. Tantine siger, hun holder saa forfærdelig meget af Far.

HERNING.

Hun var en Veninde af Deres Moder.

ELISABETH.

Hun kom ofte hjem til os, mens jeg var Barn. Saa blev der Kommers i Huset — for hun var altid saa lystig. Det var dengang, jeg kaldte hende Tantine.

HERNING.

Hun er jo slet ikke i Familie med Deres Fader.

ELISABETH.

Nej, hverken med Far eller Mor.

Lille Pavse.

HERNING.

De er glad over, at Deres Fader er kommen hjem.

ELISABETH.

Aa, saa lykkelig!

HERNING.

Det er Deres Faders Plan at blive her hjemme nu?

ELISABETH.

Ja, det er det. Han skrev i sine sidste Breve, at han tænkte at købe sig en Villa og indrette sig det rigtig hyggeligt for lange Tider. Saa skal jeg holde Hus for ham.

HERNING.

De vil altsaa forlade Frøken Brorson.

ELISABETH.

Ja, det er jeg da nødt til. Men hvis Tantine rigtig savner mig, saa kan hun flytte hjem til os.

HERNING.

Hum! Det vilde dog næppe være passende

ELISABETH.

Aa, hvorfor ikke?

HERNING.

Fordi, kære Frøken Elisabeth, Deres ældre Veninde — (afbrydende sig) hun er bundet til sin Gerning. Jeg har undertiden tænkt, at De følte baade Lyst og Kald til at tage Del deri.

ELISABETH.

At læse med de ganske smaa, det morer mig nok — men ellers tror jeg ikke, jeg vilde due til Lærerinde. Jeg er ikke dygtig nok, eller striks nok mod mig selv. Synes De, jeg skulde?

HERNING.

Jeg véd, at det vilde være en sand Lykke for de smaa Piger at have en god og ren ung Kvinde som Dem for Øje til Mønster og Efterfølgelse — men hvis De intet Kald føler i den Retning, saa bør De heller vælge Dem en anden Gerning. Enhver trænger dog til en Opgave.

ELISABETH.

Jamen nu at styre Fars Hus?

HERNING.

Naturligvis.

Lille Pavse.

ELISABETH.

De han begribe, jeg vil savne alting her — og alle.

HERNING.

Jeg takker Dem for de Ord. Jeg synes ogsaa, De har været saa inderlig knyttet til det stærke Liv, der har rørt sig indenfor disse Stuer, at De maa føle Dem som udreven af Deres Hjem, naar De tager herfra. Mig forekommer det som om Samarbejdet mellem Lærere og Elever har skabt sjældent nydelsesrige Timer her.

ELISABETH.

Aa Timer, som man aldrig glemmer. Men naar *De* læste og forklarede, Deres Undervisning og Foredrag — det var dog det allerbedste.

HERNING.

Var det?

ELISABETH.
undselig.

Ja, det mente vi alle.

HERNING.
drømmende.

Ogsaa for mig har det været en skøn og uforglemmelig Tid. At saá de velsignede Sædekorn i unge uberørte Sind — at se de friske, rene Ansigter vendte imod mit med saa opmærksom en Hengivelse — at føle hver og én rede til at modtage alt det Bedste, som jeg kunde give — ofte var det mig, naar Opbyggelsens Ord svævede fra Mund til Mund, som om jeg hørte hvide Duers Flagren gennem Luften —

ELISABETH.
betaget.

Det er Dem, der tænker alt saa smukt.

HERNING.

Nej, det var fra Dem — ja og fra Deres unge Veninder, at der lyste Fred og udgik Opbyggelse i disse Timer. Jeg vil ofte tænke tilbage derpaa, naar jeg er langt borte.

ELISABETH.

Borte! Rejser De da virkelig?

HERNING.

Jeg tænker nu snart at søge herfra Byen paany. Jeg trænger til friere Luft og større Virksomhed end Hovedstaden kan byde mig.

ELISABETH.

Jeg troede dog, De var tilfreds her. Ikke alene hos Tantine, men ogsaa ellers.

HERNING.

Jeg tør ingenlunde klage. Man er kommet mig imøde med uendelig Godhed, med større Overbærenhed end jeg fortjener. Men der er et stort Kald ledigt i en død Egn, og mine Foresatte ønske mig derhen. De sige, at derovre er en tung Sten at rydde fra den Vej, som ene fører til Maalet, og de mene, at min Arm ikke vil være for svag til at løfte den.

ELISABETH.

Hvor *De* kommer, vil Vejen snart blive ryddelig.

HERNING.

Tror De! De giver mig saameget Mod. (Rejser sig og gaar i stærk Bevægelse frem og tilbage). Jeg nægter heller ikke, at meget drager mig derhen. Der er vildfarne Mennesker derovre. Al den Veder-

styggelighed, hvormed samvittighedsløse Folkeforførere og vantro Agitatorer forgifter vort arme Land, har besmittet deres Sind og fordærvet deres Hjærter. De holder Møder og Forsamlinger derovre, hvor de drager alt godt og ædelt ned i Skarnet, hvor de haaner det Hellige, hvor de i deres uterlige Vildskab raaber paa Nydelse, præker Kødets Evangelium, stormer Himlen og trodser Øvrigheden — (han standser foran hende) tænk Dem, Elisabeth, da at staa midt iblandt dem og udslynge Sandhedens og Troens Ord imod deres Bespottelser, kræve dem til Regnskab i deres Samvittighed, slaa de onde Aander paa Flugt og føre de Vildfarne tilbage til vor hellige Læres Enfoldighed og Resignation.

ELISABETH

henreven.

Aa, jeg ser Dem staa imellem dem! Hvor De vil tale! Og hvor de alle vil bøje sig for Dem!

HERNING

stille.

Jeg føler stundom en Større indgyde mig en mægtig Kraft. Og hvis det er saaledes, da tør jeg ikke unddrage mig Kaldet. Men jeg vil være meget alene, Frøken Elisabeth, under den Kamp, der ubønhørligt vil kræve Opbydelse af alle mine Evner. Naar jeg, sent om Aftenen, mødig vender tilbage til min Præstegaard, saa vil

er dybt bekymret. Jeg tvivler ikke om Dem, men jeg kan ikke skjule for mig selv: De vil komme til at kæmpe en haard Kamp, i hvilken mange Kvinder er bukket under. Det er intet Hjem, De drager til — her var Hjemmet. Nej, De, ligesom jeg, gaar ud i Verden for at strides med de onde Magter.

ELISABETH.

Og jeg vil ogsaa staa alene.

HERNING.

De ogsaa. Begge alene. (Nærmere). Om vi to ensomme sluttede os sammen, hjalp hinanden, blev hinandens Selskab og Støtte!

ELISABETH.

Det er jo ikke muligt, at De kan hjælpe mig. De rejser langt bort — hvornaar ses vi igen?

HERNING.

Jeg har undertiden troet, at De satte Pris paa at have mig til Ven.

ELISABETH.

Der er ingen, som har været det for mig som De — ingen som jeg ser saadan op til.

HERNING.

Der vil blive Øde og Tomhed derovre i min Præstegaard. Jeg frygter det ikke, men jeg

drømmer om noget andet. Hvis naar jeg vendte tilbage efter Dagens Strid, en kærlig Hustru, ung og skøn, kom mig smilende i Møde — hvis hun tog mig ved Haanden og førte mig til det Hjem, som hendes friske Renhed gjorde til et jordisk Paradis — da vilde ingen føle sig lykkeligere end jeg. Og naar vore Hjærter forenedes i den samme ophøjede Tro, — hvor vilde hun skænke mig Styrke i Kampen! — De alene, Elisabeth, kan gøre min Drøm til Virkelighed! Vil De staa ved min Side til Husvalse i Verdens Ørken. Er jeg en Johannes, vil De da være som hin usigelig milde og fromme Elisabeth. — Vil De lyse Velsignelse over mine Fjed — tage mig ind i Deres unge Sjæls Kærlighedsfred! Vil De være min Hustru, min Livsledsagerinde, min jordiske Lykke — vil De nu og evindeligen være min, Elisabeth, svar mig!

ELISABETH.

Min Gud! Hvor kan det tænkes —

HERNING.

Jeg elsker Dem. Har De mig ikke kær, vil De støde mig bort?

ELISABETH.

Nej, nej! Jeg vil gærne — men kan jeg — tør jeg — er jeg ikke for ung, for ringe?

HERNING

henrykt, omslyngende hende.

Elisabeth, min Elskede, du vill

ELISABETH.

Jeg vil.

HERNING

med Haanden paa hendes Hoved.

Tak, min rene Due! Nu skal jeg vel værne om dig, og ingen skal berøve mig min Lykke. — Snart er du maaske helt min. Om en Maaned — hører du, maaske alt om en Maaned kan jeg rejse herfra, og du vil følge mig til Hjemmet og Freden, til Kampen og Kaldet!

ELISABETH.

Jeg vil følge dig.

Han kysser hende, som halvt daaner i hans Favn. I det samme træder KAROLINE ind fra højre De se hende ikke.

KAROLINE.

Hvad er dog dette! Min Gud, hvad gaar her for sig? (ELISABETH river sig løs og flygter forskrækket hen til KAROLINE.) Hr. Herning, hvad er her sket?

HERNING

stille bevæget.

Dette, Frøken Brorson, at Elisabeth har skænket mig sit Hjærte og sin Tro.

KAROLINE.

Hvad siger De, Menneske! Elisabeth, er det sandt?

ELISABETH nikker.

HERNING

som før.

Vi er forlovede.

KAROLINE

synker ned paa en Stol.

Herregud! Det ogsaa.

ELISABETH

tæt til hende.

Du er nok rent fortunlet, Tantine, jeg kan saa godt forstaa det. Jeg er ogsaa selv ganske forvirret — og saa forfærdelig overrasket. (Lukker Øjnene.) Tænk, at han har valgt mig, vil gifte sig med mig, med *mig* — (Pludselig.) Ønsker du mig ikke til Lykke?

KAROLINE.

Jeg maa blot komme til mig selv igen. Det var unægtelig det sidste, jeg havde drømt om. Men naar det nu er ... min søde lille Pige. (Kysser ELISABETH.) Jeg ønsker, du maa blive meget lykkelig.

HERNING.

Og vil De ikke ogsaa give mig et Ord?

KAROLINE.

Jeg ønsker Dem alt godt, Herning, det véd De nok.

ELISABETH.

Nu maa vi ikke blive altfor højtidelige, ikke sandt, Tantine!

KAROLINE.

Men, Barn dog, har du slet ikke tænkt paa din Far?

ELISABETH
farer sammen.

Far ja! Det tør jeg slet ikke tænke paa! Hvordan tror du, han vil tage det?

KAROLINE.

Ligesom han kommer hjem —

ELISABETH.

Og netop med de Planer, han havde —

KAROLINE.

Nu da du og han —

ELISABETH.

Skulde altid være sammen! (Udbrydende.) Aa Far, stakkels Far! Hvordan skal det gaa!

KAROLINE.

Det bliver forfærdelig tungt for ham.

HERNING.

Mener De ikke, det var rettest, at jeg straks gik ind til Dr. Reimert og bad ham om hans Samtykke.

KAROLINE
hurtig.

Nej, paa ingen Maade. — Det vil ikke være heldigt, om en Fremmed — og De er jo endnu kun en Fremmed — fortæller ham noget saa vigtigt og betagende for ham.

ELISABETH
ængstelig.

Skal jeg da, -Tantine?

KAROLINE.

Nej, mon det ikke var rigtigst, at jeg —

ELISABETH.

Ja, det er allerbedst. — Det er rigtig sødt af dig.

HERNING
krænket

Det forekommer mig alligevel, som om jeg var den retteste. Muligvis vil Dr. Reimert føle sig krænket, naar en Fremmed — og det er dog De i dette Forhold —

ELISABETH
ler.

Tantine, en Fremmed!

KAROLINE.

Ja, ser De, Herning, jeg tænker nu baade paa, hvorledes Dr. Reimert varsomst skal forberedes paa en saa afgørende Begivenhed, der vil gaa hans Hjærte meget nær, og paa hvorledes De og Elisabeth bedst kan skaanes for en Misstemning hos den, hun har saa kær. Imidlertid ønsker De det anderledes —

ELISABETH.

Nej, vist ikke — (undselig til HERNING) det vil *du* heller ikke.

HERNING.

Nej, kære Elisabeth, jeg bøjer mig naturligvis for dit Ønske.

KAROLINE.

Saa gaa De lidt ind i den anden Stue — bliv et Øjeblik hos mig, Elisabeth.

HERNING.

Jeg betror vor Lykke i Deres Hænder.

HERNING gaar ud til venstre.

KAROLINE

drager ELISABETH til sig, ser lidt paa hende og kysser hende inderligt.

Min egen lille Pige — er du rigtig glad?

ELISABETH.

Ja, Tantine, det er da saa helt utroligt, at han — jeg er helt fra det, du! Føl blot, hvor mit Hjærte banker!

KAROLINE.

Vær blot rolig! (Tøvende.) Du! du er ganske vis paa, at du holder af ham.

ELISABETH.

Naturligvis — jeg har jo længe, længe syntes, at han var den bedste, den ædleste af alle Mennesker.

KAROLINE

uvilkaarlig.

Hum! Du har set saa faa!

ELISABETH.

Jamen, Tantine!

KAROLINE.

Naturligvis har du Ret, han er et sjældent Menneske. (Med et Suk.) Naa, saa er I da forlovede. Og jeg faar altsaa ad Aare min lille Pige at se som en adstadig Præstefrue.

ELISABETH.

Ad Aare! Jamen, Tantine, han vil, vi skal gifte os snart — om et Par Maaneder.

KAROLINE.

Hvad siger du, Barn, saa hurtigt!

ELISABETH.

Naar han har faaet Kald — og det gør han vist snart.

KAROLINE.

Naturligvis. Og det er I allerede enige om?

ELISABETH.

Ja, han mente det — han syntes, at der var saamange Grunde, der talte derfor — hvad kan det ogsaa hjælpe, jeg tager til Far paa saa kort Tid — og hvorfor skal vi egentlig gaa omkring som forlovede?

KAROLINE
ser paa hende.

Hum, nej, det er ogsaa sandt. — Ja, saa bliver det vel bedst, vi tænker paa Udstyret.

ELISABETH.

Der kommer Far!

KAROLINE.

Saa løb blot ind.

TREDJE SCENE.

KAROLINE. REIMERT kommer paaklædt til at gaa ud med
Hat og Stok fra højre.

REIMERT.

Var det Elisabeth, der flygtede for mig?
Var hun ikke paaklædt?

KAROLINE.

Det var hende.

REIMERT.

Gaar hun saa ud med mig?

KAROLINE.

Vil du ikke gøre mig den Tjeneste at sætte
dig lidt ned. Jeg vil gjerne snakke med dig.

REIMERT.

Vil du ikke hellere gaa ned med ad Gaden?

KAROLINE.

Nej, jeg beder dig, jeg har noget at tale
med dig om.

REIMERT.

Noget særdeles?

KAROLINE.

Ja! Tag dit Tøj af og kom herhen.

REIMERT

gør det.

Hvad er det for betydningsfulde Forberedelser? Er der noget iverjen?

KAROLINE.

Min stakkels Ven! Du maa belave dig paa en Overraskelse, der vil falde dig slemt for Brystet.

REIMERT.

Naa, allerede — jeg har lige faaet Foden indenfor Døren herhjemme. Hvad er der nu galt?

KAROLINE.

Dine skønne Planer bliver til ingenting.

REIMERT.

Hvilke Planer?

KAROLINE.

Dit fredelige Samliv med Elisabeth.

REIMERT.

Hvorfor ikke det? Har Pigebarnet sagt noget til dig? Aa, jeg forstaar — religiøse Skrupler, Angst for mit Fritænkeri. Er det den forbandede Theolog?

KAROLINE.

Ja, just ham.

REIMERT.

Han har sat hende Fluer i Hovedet.

KAROLINE.

Netop. Dog ikke ganske som du mener.

REIMERT.

Naa, pin mig nu ikke!

KAROLINE.

Du lagde jo selv Mærke til det ved Bordet
— hvor indtaget hun var i ham!

REIMERT.

Javel — Skolepigeforelskelse.

KAROLINE.

Men han er ogsaa forelsket i hende.

REIMERT.

Han — forelsket i det Barn!

KAROLINE.

Og han har sagt hende det.

REIMERT.

Hvad har han!

KAROLINE.

Han har friet — og hun har svaret ja —
og forlovede er de.

REIMERT.

Umuligt! Det er dit Spøg.

KAROLINE.

Det er mit ramme Alvor, og det er ganske vist.

REIMERT

tager sig til Hovedet.

Aa, det er for galt — det er oprørende!
Aa, men det maa kunne forhindres. Det er jo
Barnestreger af hende. Og af ham! — Det skal
ikke gaa saa nemt, som han indbilder sig. Det
var da godt, jeg kom hjem. — De er rigtigt
forlovede?

KAROLINE.

Ganske rigtigt og har allerede talt om
Bryllup. Han venter sig om kort Tid et stort
Kald — og saa rejser hun straks med ham
til Præstegaarden.

REIMERT.

Naa, det kan man kalde ekspedit. Men de
faar bi lidt. Lad mig faa talt med den Knægt
først.

KAROLINE.

Og hvad vil du sige ham?

REIMERT.

Min Hjærtens Mening. Jeg skal ikke lægge
Fingrene imellem.

KAROLINE.

Ja, du maa jo gøre, hvad du finder for godt. Men alligevel, hvis du vil lyde mit Raad, gaar du ikke altfor ivrig tilværks straks.

REIMERT.

Og hvordan vil du, jeg skal bære mig ad! Tage det som noget naturligt, uundgaaeligt — maaske endogsaa som den Lykke at faa min Datter vel anbragt. Det er jo en udmærket Mand — en Svigersøn, jeg kan være stolt af — muligvis et godt Parti. — Ser du da ikke, at hvis han nu tager hende fra mig, saa berøver han mig hende for stedse. Fra hans Præstegaard vil der aldrig føre Vej til mit Hjem. Og hvad har jeg da her i Verden uden hende? — Dig? Nu er du langt borte fra mig, selv om du éngang har staaet mig nær. — Mit Arbejde? Jeg er hverken ærgerrig eller forfængelig. Det hjælper mig blot til at dræbe Tiden hæderligt og forstandigt. Men til at leve Tiden kunde hun alene hjælpe mig.

Aa, jeg har ikke ment, hun skulde blive gammel Jomfru for min Egoismes Skyld. Alle gode Aander bevare mig for at dømme mit Barn til saa rædselsfuld en Tilværelse. Jeg vilde været lykkelig den Dag, jeg saa' hende glad og straalende give sig hen til en Mand, der var hendes Kærlighed værd, men hun er et Barn —

KAROLNE.

Syttten Aar.

REIMERT.

Og han — en Theolog.

KAROLINE.

Kære Arnold, jeg forstaar det altsammen og mere til — men vær lidt besindig. Hvad vil du opnaa?

REIMERT.

Jeg er ingen Orgon, og jeg vil ikke give min Datter til Tartufe, hvormegen Lyst han end har til mine Penge.

KAROLINE.

Tusind Tak for Sammenligningen, hvis jeg skal være Elmire. Du glemmer bestandig, at Elisabeth er forelsket i ham, og du tænker ikke paa, hvor sart og skrøbelig hun er.

REIMERT.

Jo netop derpaa tænker jeg. Derfor vil jeg ikke kaste det spinkle Barn i Armene paa den halvgamle Fyr, hvis Passioner hun skal — aa naar jeg tænker derpaa!

KAROLINE
hurtig.

Tænk ikke derpaa!

REIMERT
slap.

Hvad mener du da? Hvad raader du mig til?

KAROLINE.

Til at vinde Tid.

REIMERT.

Altsaa finde mig deri.

KAROLINE.

Hvis du nu søger at faa Forbindelsen hævet, saa vil det næppe lykkes dig. Det vil knibe paa Grunde, og du kan da selv begribe: jo hæftigere du vil tale imod, des mere vil hun blive forelsket. Herregud, et Par Romaner har du da læst. Altsaa modsæt dig ikke Forlovelsen — for saa stiger Forelskelsen. Giv dit Samtykke — uden Begejstring, men ogsaa uden Uvenlighed — men tag det som en selvfølgelig Sag, at det har lange Udsigter med Brylluppet. Maaske bliver hun imens ked af ham, maaske kan du indvirke paa hende, naar du sørger for, at de ses sjældent. Der er intet tabt herved. Hvis saa om et Aarstid —

REIMERT.

Allerede om et Aar!

KAROLINE.

Længer kan du ikke forlange Brylluppet udsat. Hvad Grund vil du give?

REIMERT.

Saa ung hun er.

KAROLINE.

Han er des ældre.

REIMERT.

Maaske har du Ret — og dog, hvem véd om det ikke var bedre, jeg pakkede min Kuffert igen, tog min Datter ved Haanden og rejste ud i den vide Verden.

KAROLINE.

Hvorhen, til hvad? Hvor vil du anbringe et lille forgrædt Ansigt? — Det er for sent. — Nu sender jeg hende ind til dig. Tag nu varligt paa hende! (Hun aabner Døre til venstre og siger sagte hen til ham, der sidder ubevægelig i Sofaen.) Der sidder de sammen og ser meget forlovede ud.

REIMERT

farer sammen

KAROLINE

idet hun gaar ud til venstre.

Elisabeth! Din Far vil tale med dig.

FJERDE SCENE.

REIMERT sidder i Sofaen. ELISABETH kommer fra venstre og lægger sin Haand paa hans Skulder.

ELISABETH.

Far!

REIMERT.

Elisabeth!

Han drager hende ned paa sit Knæ.

ELISABETH.

Er du vred paa mig, Far!

REIMERT.

Nej, mit Barn, hvor skulde jeg det! Men du véd ikke rigtig, hvad du gør. Husk paa, at du idag vil binde dig for hele Livet. I et Øjeblik har du afgjort det alvorligste Skridt, som du burde have overvejet nøje og længe — sammen med mig.

ELISABETH.

Du mener, jeg burde talt med dig, inden jeg svarede ja.

REIMERT.

Synes du ikke selv?

ELISABETH.

Jo, maaske. Men ser du, jeg forstod først rigtig, hvormeget jeg holdt af ham, dengang han talte om at rejse bort — og saa bagefter da han bad mig følge sig. Jeg tænkte slet ikke videre frem. Jeg maatte svare ja — og saa vidste jeg jo saa godt, at du ikke vilde staa min Lykke ivejen.

REIMERT.

Du tror, du vil blive lykkelig.

ELISABETH.

Tror ikke, er ganske vis. Jeg er saa stolt af ham — blot lidt bange.

REIMERT.

Bange for ham!

ELISABETH.

Ja — han er jo saa klog og udmærket.

REIMERT.

Og saa gammel.

ELISABETH.

Aa!

REIMERT.

Du synes ikke, han er *for* gammel?

ELISABETH.

Man kunde da ikke forlove sig med en paa tyve.

REIMERT.

Men med en paa tredve.

ELISABETH.

Han er kun lidt over tredve — og ser meget yngre ud. Synes du, den Aldersforskel mellem os betyder noget?

REIMERT.

Ikke, hvis du holder af ham.

ELISABETH.

Ja saa skal du ikke sørge. Men du, Far, du synes vist ikke rigtig om ham.

REIMERT.

Jeg kender ham ikke. Men vi er sikkert meget forskellige.

ELISABETH.

Men Far, han respekterer dine Anskuelser, han finder dig saa dygtig og betydelig — det sagde han lige nu —

REIMERT.

Og saa maa jeg gøre Gengæld, mener du.

ELISABETH

forsigtig.

Det kunde da ogsaa være, at du gik ind paa hans Overbevisning.

REIMERT.

Ser man det! Det tror jeg dog næppe.

ELISABETH.

Jamen, man maa dog tro paa noget højere —

REIMERT.

Nej, Barn, lad os ikke spille Tiden med den Art Ting. Det vil jeg ikke tale med dig om nu. Jeg troede, du vilde bede mig om noget — men du synes at ville omvende mig, og det passer sig ikke imellem os.

ELISABETH

saaret.

Bede dig om noget?

REIMERT.

Ja, om mit Samtykke.

ELISABETH

rolig.

Hvorfor skulde du nægte det? Han er jo god og holder af mig som jeg af ham.

REIMERT.

Og alle mine Planer?

ELISABETH

kærlig.

Ja, Far, det er det eneste slemme — men kunde vi ikke flytte sammen — alle tre — saa kunde vi rigtig pleje dig.

REIMERT.

Jeg kan daarligt tænke mig at plejes af Hr. Herning.

ELISABETH.

Du skulde ikke spotte over, hvad jeg siger.

REIMERT.

Jaja! Foreløbig ligger det da ikke for. Mens I er forlovede, bor du jo hos mig.

ELISABETH

tøvende.

Sagde Tantine dig ikke —

REIMERT.

Hvilket?

ELISABETH.

At vi snart vilde gifte os.

REIMERT.

Snart ja — om et Aar har jeg tænkt mig i det tidligste.

ELISABETH.

Johannes mente før.

REIMERT.

Johannes? Naa, det er saadan, han hedder. Hvornaar da!

ELISABETH.

Om et Par Maaneder.

REIMERT.

Synes du ikke selv, det er lidt hurtigt?

ELISABETH.

Det *er* snart — men nu faar Johannes Kald — tænk i en dejlig Eng med Skov og Sø, en yndig gammel Præstegaard — man kan da ikke forestille sig en vidunderligere Tilværelse.

REIMERT.

Smag og Behag! Men et Aar kan det vel opsættes. (Smilende.) Det lader ilde for en Pige at være saa giftesyg.

ELISABETH

kort.

Jeg kan godt vente.

REIMERT.

Du vil ogsaa finde det rigtigt, at min Vilje raader lidt. Du er endnu under min Myndighed. (Kærligt.) Og jeg kan daarligt miste dig nu lige straks.

ELISABETH

ømt

Kæreste Far, jeg vil jo ogsaa gjerne være hos dig.

REIMERT.

Altsaa, jeg giver mit Samtykke til din Forlovelse men paa det Vilkaar: Bryllup tidligst om et Aar. Er du saa fornøjet?

ELISABETH.

Ja, saa er det godt. Nu kalder jeg paa Johannes.

REIMERT.

Ikke endnu. Fortæl du ham det alene. Jeg trænger til lidt frisk Luft — naar jeg kommer hjem, kan du forestille ham for mig. (Han tager Overtøjet paa.) Farvel, Elisabeth!

ELISABETH.

Far, har jeg bedrøvet dig?

REIMERT.

Jeg er lidt bedrøvet, men du kan ikke derfor. Jeg er blevet for længe borte, og de Fraværende har altid Uret.

ELISABETH.

Du maa komme hjem med et glad Ansigt.

Han gaar ud i Baggrunden, hun følger ham til Døren.

FEMTE SCENE.

ELISABETH. HERNING kommer fra venstre.

HERNING.

Nu? hvor er din Far?

ELISABETH.

Han gik lidt ud. Saasnart han kommer hjem, vil han hilse paa dig. Nu er alting i Orden.

HERNING.

Han giver altsaa sit Samtykke.

ELISABETH.

Ja — det vil sige, han synes ikke om, vi skal gifte os saa hurtigt. Jeg er jo ogsaa ung, og han vil saa nødig undvære mig, ligesom han er kommen hjem.

HERNING.

Hvad mener han da?

ELISABETH.

Far sagde: Bryllup tidligst om et Aar, det er min faste Vilje.

HERNING.

Og du gjorde ingen Indvending.

ELISABETH.

Jeg fortalte ham, hvad du havde ment, men du kan selv begribe, kære Johannes, at det er ikke godt for mig —

HERNING.

Du skulde naturligvis i al Ærbødighed forestille ham vore Grunde.

ELISABETH.

Men et Aar er da ikke saa længe.

HERNING.

Men her kommer særlige Ting til.

ELISABETH.

Jeg forstaar dig ikke rigtig. Nogen Tid gaar dog med til Udstyr.

HERNING.

Men her er noget ganske særligt, Elisabeth, — det jeg talte med dig om før —

ELISABETH.

Jeg husker ikke —

HERNING.

Du husker det — det er det allervigtigste. Jeg tør ikke lade dig flytte til din Fader, fordi jeg er bange, du skal tage Skade paa din Sjæl. Se, hvordan han er vendt tilbage, utilfreds med

dette velsignede Land, fordi han ikke er tilfreds med sig selv — sønderrevet i sit Indre. Forstaa mig vel! Jeg tvivler ikke om min Elisabeths Fader, jeg tror Naaden vil finde ogsaa ham — men nu saa ung som du er og just som du er bleven min, vil og tør jeg ikke give dig i hans Hænder. Du maa føje mig, hører du, Elisabeth, du maa.

ELISABETH.

Jeg tror, du kunde vove det. Jeg føler mig stærk nok til at at trodse alt. Jeg er din, — og hvor jeg færdes, vil jeg høre din Røst. Men naar du ikke ønsker det, skal jeg rette mig derefter, min strænge Ægteherre.

HERNING.

Ikke stræng.

ELISABETH.

Nej, kærlig — men overjordisk.

HERNING.

Ikke forsynd dig!

ELISABETH.

Jeg vil blive her -- hos Tantine. Far kan maaske bo her.

HERNING.

Det *kan* din Far ikke.

ELISABETH.

Her er Plads nok.

HERNING.

Men ikke for din Far.

ELISABETH.

Hvad skal det sige, hvad mener du dermed? Du tog det allerede i Formiddags saa underligt, da jeg talte om, at Far skulde bo her.

HERNING.

Jeg ved i Sandhed ikke ret, min Elisabeth, hvad jeg her tør og skal sige. Jeg nænner næsten ikke at tale. Men paa den anden Side alle Hensyn maa vige — naar det Højeste staar paa Spil. Og desuden — du er snart min Hustru for Gud og Mennesker. En ung Kvinde, der har skænket en Mand sin Tro, modnes derigennem. Ak, min Elskede, der gives Ting her i Verden, som du, en ren Jomfru ikke aner.

ELISABETH.

Hvad er det dog, Johannes? Du gør mig saa angst.

Hun tager sig til Hjærtet.

HERNING.

Fat dig, kære! Maaske jeg dog hellere bør tie.

ELISABETH.

Nej, nej, vist ikke! Jeg maa høre det. Tal blot.

HERNING.

Ja, det er dette: Din Fader og Frøken Brorsons Forhold var tidligere anderledes end det burde være. De var nøje bekendte — utiladeligt nær sammenknyttede —

ELISABETH.

Det *er* ikke muligt. Hvor kan man sige sligt! Og hvis Far — hvis Karoline — hvis de — hvorfor?

HERNING.

Hvorfor de ikke giftede sig? Din Fader var træt af Forholdet — derfor rejste han bort — og efterlod hende dig til Trøst.

ELISABETH.

Aa, min Gud! Hvad skal jeg tro! Hvem tør paastaa noget saadant! Det *er* ikke sandt.

HERNING.

Har du nogensinde hørt en Usandhed af mig? Jeg tror det.

ELISABETH.

Men jeg vil *vide* det — jeg vil spørge —

HERNING.

Spørg ikke, Elisabeth! Deraf vil kun flyde Ulykke. Stol paa mig, lad mig raade dig.

ELISABETH

i Graad.

Hvad skal jeg da gøre!

HERNING.

Kære, lille Elisabeth, husk, der gives Trøst for alle Sorger. Du maa bort herfra. Her er ikke Plads for dig, nu din Fader er vendt tilbage — en verdslig Aand er trængt ind i dette Hus og vil ogsaa besætte din moderlige Veninde. Imellem dem vil du være tilovers. Du vil føle dig fremmed for deres Samtale, og de vil blive forlegne og tavse, naar du er tilstede.

ELISABETH.

med store Øjne.

Fremmed mellem Far og Tantine. Er *det* muligt! — Har jeg da slet ingen mere?

HERNING.

Og jeg da?

ELISABETH

kaster sig om hans Hals.

Ja, du er den eneste. Beskyt mig, hjælp mig, tag mig til dig — jeg vil ikke være her længer, her er fælt og uhyggeligt — aa, jeg fryser — hjælp mig, gaa ikke fra mig!

HERNING.

Ja, jeg vil beskytte dig. Vil du saa følge mig?

ELISABETH.

Ja, hvorhen du vil.

HERNING.

bøjende sig over hende.

Nu er du ganske min, Elisabeth.

Tæppet falder.

TREDJE AKT.

Samme Stue.

FØRSTE SCENE.

ELISABETH sidder i Tanker i Sofaen, KAROLINE kommer ind fra venstre, uden at ELISABETH bemærker hende, staar lidt og betragter hende. Senere REIMBERT.

KAROLINE.

Er det Fødselsdagsmine og Forlovelsesgesicht?

ELISABETH
farer sammen.

Jeg saa' dig ikke.

KAROLINE.

Hvordan er det, du ser ud?

ELISABETH.

Jeg har bare lidt Hovedpine.

KAROLINE.

Hum! Hvor er Herning?

ELISABETH.

Han gik lidt, men han kommer tilbage for at tale med Far.

KAROLINE.

Din Far er her vist snart.

ELISABETH.

Tror du? Sagde han til dig, hvor han gik hen?

KAROLINE.

Ja, han vilde gøre Besøg hos —

ELISABETH

afbrydende.

Det er jo forresten ganske ligegyldigt.

KAROLINE

sætter sig hos hende.

Hør, er du ikke lidt urimelig?

ELISABETH

rykker sig tilbage.

Jo maaske.

KAROLINE.

Vil du ikke fortælle mig, hvad her er sket. Hvad sagde din Far?

ELISABETH.

Far var ikke meget henrykt.

KAROLINE.

Nej, det var jo at vente.

ELISABETH.

Han har da endelig ikke brudt sig saa meget om mig de tre sidste Aar, at man kunde tænke sig, han vilde tage sig det saa nær, om jeg ikke boede hos ham.

KAROLINE.

Det var et kuriøst Ræsonnement: din Far har *maattet* undvære dig i tre Aar, saa kan han sagtens undvære dig altid.

ELISABETH.

Maattet undvære mig! Han var da ikke nødt til at rejse.

KAROLINE.

Herregud, Elisabeth, du kender jo godt Grundene — din Mors Død — hans Studier —

ELISABETH.

Ja, jeg kender vel Grundene.

KAROLINE.

Men forresten har du Ret. Han havde gjort bedre i at blive hjemme og selv opdrage dig.

ELISABETH.

Det havde han maaske.

KAROLINE.

Det var ikke overdrevent kærligt sagt.

ELISABETH.

Tilgiv mig! (Hun tager KAROLINE om Hovedet og ser hende ind i Øjnene) Du holder jo af mig, ikke sandt?

KAROLINE.

Men, min egen Søde, hvad er der dog iverjen?

ELISABETH.

Aa, jeg er saa ulykkelig. Jeg kan ikke klare det, det er saa svært.

KAROLINE.

Hvad sagde din Far? At du ikke maatte gifte dig.

ELISABETH.

Først om et Aar.

KAROLINE.

Og Herning?

ELISABETH.

Han vil det straks.

KAROLINE.

Begge kan du ikke gøre tilpas.

ELISABETH.

Men hvem af dem? Først talte jeg med Far — saa syntes jeg, at han havde Ret. Saa med Johannes — og jeg *maa* gøre alt, hvad han forlanger, naar han taler saadan til mig. Jeg er helt borte fra mig selv. — Men bagefter saa véd jeg dog ikke — jeg synes, det er altfor unaturligt, saa pludseligt at skilles fra jer — og maaske han slet ikke har Ret —

KAROLINE

hurtig.

Hvori?

ELISABETH.

I ikke noget. I den strænge Dom han fælder.

KAROLINE.

Han ser altfor ensidigt paa alting, Barn.

ELISABETH.

Han er ikke som vi andre.

KAROLINE.

Se nu ikke saa spekulativ ud! Kan du ikke vride den Pønitensemine af dig i en Fart. Vil du vide min Mening?

ELISABETH.

Ja, ja, hvad synes du, sig mig det!

KAROLINE.

Du skal gifte dig snarest muligt. Ligesaa godt først som sidst. Du skal rette dig efter Herning, fordi han skal være din Mand — og ikke efter din Far. Ham skal jeg nok være god imod, naar du er borte.

ELISABETH

kort.

Naa det vil du.

KAROLINE.

Ja, finder du det urimeligt?

ELISABETH.

Nej vist ikke. Men — (nøgende) Far kan da ikke blive boende. — her — hos dig. Vel?

KAROLINE

langsomt.

Nej, det kan han vel ikke. (Hurtigt.) Har Hering sagt det?

ELISABETH.

Nej aldeles ikke — hvor falder du paa det — jeg mente blot.

Lille Pavse.

KAROLINE.

Skal du ikke gøre dig istand til iaften. Vil du beholde den Kjole paa?

ELISABETH.

Aa, jeg er fin nok. — Men du har pyntet dig.

KAROLINE.

Ja, jeg har afført mig min Slobrok for at iføre mig disse pragtfulde Silkeklæder og derved give et forargeligt Eksempel paa Verdens Tant og Forfængelighed.

ELISABETH.

Der er Far.

REIMERT kommer fra Døren i Baggrunden.

REIMERT.

Naa, er I der begge to. Det er hyggeligt at komme hjem til jer. — Det er da Juks, som du ser ud, Elisabeth!

ELISABETH.

Jeg har blot lidt Hovedpine.

REIMERT.

Man faar mere Lyst til at jage dig i Seng end til at holde Fødselsdagsfest med dig. — Nej, men, Karoline, hvor smuk De dog er! De ligner en Dame af van Dyck.

KAROLINE.

Tusind Tak! Han er nok lidt magrere end Rubens — om fem Aar er jeg saa Rubensk — og om ti Jordaensk. Med hvilken Flamlænder jeg ender, maa Himlen vide.

REIMERT.

At De skal være Skolelærerinde — det er nu ligegodt Helligbrøde.

KAROLINE.

Ja efter Deres Theologi.

ELISABETH

stramt.

Jeg gaar lidt ind paa mit Værelse.

REIMERT.

Men, Herregud, hvad er det dog for en Bedemandsmine.

ELISABETH.

Jeg har blot den Besked til dig, Far, at Herning gærne vil tale med dig.

REIMERT.

Det er godt.

ELISABETH.

Han kommer om lidt.

REIMERT.

Vell Læg dig lidt paa din Sofa og hvil dig.

KAROLINE.

Lad mig gaa med!

ELISABETH.

Nej tak, jeg vil helst være alene. Bliv du bare her hos Far.

ELISABETH gaar ud til venstre.

REIMERT.

Saa' du hende! Det er Forlovelsens første Frugt.

KAROLINE.

Ja, det koster at leve Livet.

REIMERT.

Hvad Pokker vilde du ogsaa med den Theolog!

KAROLINE.

Han er saamænd god nok, naar man ikke vil forelske sig i ham.

REIMERT.

Jamen, at du ikke kunde forudse! — Det arme Barn har da tabt al Kulør. — Naa, nu skal jeg altsaa have den Herre for. Jeg glæder mig næsten til den Samtale.

KAROLINE.

Vær nu blot besindig!

REIMERT.

Jeg er fuldkommen rolig.

KAROLINE.

Mon det nu ogsaa er klogt at modsætte sig deres Ønske?

REIMERT.

Hvad mener du?

KAROLINE.

Gud véd, om du ikke stod dig bedst ved at give efter straks.

REIMERT.

Straks paa hans Kommando kaste mit Barn i Armene paa den fede Helgen! Han blomstrer formelig, rød om Øret og struttende i Haaret. Nej det vil jeg dog prøve Styrke paa. Lad mig faa et Aar blot! Tid vundet, alt vundet. Jeg

har tænkt mig det ud, mens jeg drev om paa Gaden. I et Aar sprænger jeg magelig den Forlovelse i Luften. Jeg behøver vist ikke andet end vort daglige Samlivs Pression — men i Nødsfald vil en lille Udenlandsrejse nok gøre større Underværker end hele Theologien.

KAROLINE.

Du skal ikke være overmodig. Det gaar ikke saa nemt.

REIMERT.

Lad mig nu først se paa Velærværdigheden.

KAROLINE.

Han er stærk.

REIMERT.

Ja overfor Kvinder.

KAROLINE.

Vi faar at se.

REIMERT.

Du har ikke megen Tillid til mig.

KAROLINE.

Du er klog — men her hjælper ingen Forstand, og du er god ogsaa — men her nytter ingen Kærlighed.

REIMERT.

Hvad er det da?

KAROLINE.

Det er det, du kalder Nødvendighed — eller Skæbne. Vi skulde saamænd ikke stritte imod — men hellere straks lade det glide. Ellers bilder vi os bare ind, at vi har Ansvar.

REIMERT.

Ja ja! — (Lytter.) Er det ham?

KAROLINE.

Hans faste Trit. Pas nu paa. Husk, det er hendes Forlovede.

KAROLINE gaar ud til venstre.

ANDEN SCENE.

REIMERT. HERNING kommer fra Baggrunden.

REIMERT.

Vær saa god, Hr. Herning, jeg ventede Dem.

HERNING.

Deres Datter har sagt Dem —

REIMERT.

At De vilde tale med mig. Det er jo naturligt og selvfølgelig.

De sætte sig.

HERNING.

Jeg maa da først ret af Hjærtet takke Dem, fordi De vil skænke mig Deres Datters Haand.

REIMERT.

Jeg beder Dem, Hr. Herning, lad os tale ganske jævnt og aabent sammen. Situationen er unægtelig lidt pinlig. Men vi er Mænd, hvem Alderen ikke skiller meget — vi vil rimeligvis kunne forstaa hinanden.

HERNING.

Kun dette ønsker jeg.

REIMERT.

Vel! Altsaa ganske aabenhjærtigt. Jeg blev meget overrasket, da min Datter fortalte mig om Deres Frieri — og jeg tilstaar ikke glædelig overrasket. Dertil havde jeg adskillige Grunde. De véd, jeg er kommen hjem med stor Længsel efter Elisabeth, hvem jeg forlod som Barn og finder igen som voksen. Hun er ganske ung, tænkte jeg, og jeg vil endnu i adskillige Aar have den Lykke at leve sammen med hende. Aa, jeg havde aldrig tænkt mig et Coelibat for hende, jeg kunde intet ønske mindre — men jeg havde forestillet mig hendes Ægteskab som en fjærn Fremtidssorg. Og jeg udmalede mig i Tankerne det fredelige Samliv, hun og jeg skulde føre sammen.

De er kommen og har tilintetgjort denne Lykke for mig.

HERNING.

Jeg har det faste Haab, at De i mit Hus vil finde et andet Hjem.

REIMERT

ser fast paa ham og tier lidt.

Dog denne Grund har jeg allerede glemt. Livet har lært mig at indordne Skuffelser under det Selvfølgelige.

Saa er der Elisabeths Ungdom. Hun fylder idag sytten Aar. Hun har fra Barndommen af været et sart Væsen, som alting gjorde altfor stærkt Indtryk paa. Muligvis er det blot en lidet kraftig Konstitution — muligvis lider hun af en Hjærtefejl. Hun er næppe udvokset, fintbygget — ganske paa Overgang fra Barn til Jomfru. Hun er ingen moden Kvinde; stærke erotiske Rørelser vil enervere og oprive hende, et ægteskabeligt Samliv virke ødelæggende paa hende. Dette Barn som Moder — hun vil maaske tage Skade for hele sit Liv.

HERNING.

Netop dette, at Elisabeth staar i Overgangen fra Barn til Jomfru — gør hende saa dyrebar for mig. Hvem vilde ikke elske denne barnlige Renhed! Og tro mig, Dr. Reimert, jeg skal sandelig vogte over hende. Er hun sart og skrøbelig, skal hun finde den kærligste og omhyggeligste Husbond i mig.

REIMERT

ser paa ham som før og tvinger sig.

Min tredje Grund er endelig De. De synes mig ingen god Mand for en ganske ung Pige.

Jeg kender naturligvis kun lidt til Dem — gennem Omtale og det første Indtryk, jeg har faaet. Men jeg tror ikke paa, at De er den Mand, som kan gøre min Datter lykkelig.

HERNING.

Og hvortil støtter De den Tro?

REIMERT.

Fordi De hverken kan eller vil forstaa hende. Fordi De hører til de mange, som kræver ganske bestemte Egenskaber af en Kvinde, saadanne som tilsammen danner et tomt og umenneskeligt Ideal. De udtynder den halve Del af Menneskenaturen for at oppuste den anden uforholdsmæssigt. De trækker fra og lægger til efter Forgodtbefindende, fordrende det samme af alle disse saa forskelligt skabte unge Væsener.

De vil ved Deres Karakter og Anskuelser beskære den Smule Ungdom og Glæde, som Elisabeth efter al Rimelighed turde vente i sit Liv. Verden staar hende aaben. Hun havde nu en Række Aar til at modtage og nyde alt, hvad skønt og godt Mennesker har skabt. De vil lukke af for hende og gemme hende langt fra Verden.

Deres Præstegaard er Klostret for hende. Indenfor dens snævre Vægge vil intet friskt og sundt spire i hendes Sjæl. Og Dagene vil drysse ned, ensformige, tomme og triste, over dette Barn — fra Ungdom til Alderdom.

For sammen med Dem faar hun ikke Lov at følge sin Natur — De vil kappe og pode efter Deres Lyst. Hos mig faar hun Aandens og Legemets Frihed — De vil dræbe Aanden og hærje Legemet.

Dette er da mine Grunde. Derfor har jeg bestemt, at der først om et Aar i det Tidligste kunde være Tale om Bryllup. Jeg vil prøve baade Dem og hende. Og i den Tid anser jeg det for rigtigst, at De og hun ikke mødes.

HERNING.

Fordi De i den Tid vil arbejde paa at hæve Forbindelsen mellem hende og mig.

REIMERT.

Hvis dette synes mig det bedste for hende — ja.

HERNING.

De har talt aabent til mig, Dr. Reimert, og De skal faa mit Svar ligesaa aabent. Jeg vil dog indtil det sidste vægre mig imod den Tanke, at De og jeg staar overfor hinanden som Modstandere. Imidlertid for Øjeblikket falder Deres Ønske ikke sammen med mit.

Og dog har vi samme Formaal: Deres Datters Lykke. Men vi ser den i forskellige Ting.

For Dem er den af rent verdslig Art — for mig er den et inderligt Liv i Troen sammen

med en ligesindet, hvem hendes Hjærte har valgt.

Derfor forstaaer De ikke Forholdet mellem Elisabeth og mig. — De ser ikke det, der forener hende og mig i en stærk Kærlighed — fordi det netop er dette, der adskiller Dem og mig — ja Dem og hende.

Jeg byder Deres Datter noget — efter min Mening Højere — i alt Fald noget vidt Forskelligt fra det, som De tror kan give et Menneskeliv Indhold og som synes mig daarligt og usselt. — Jeg misforstod Dem ikke før — det faldt mig ikke et Minut ind, at Deres Plan for Elisabeths Lykke fjærnede sig et Haarsbred fra hvad der efter menneskelig Lov er tugtigt for en Kvinde. Dog, det er sandt, Deres Verden vil jeg ikke aabne for hende, jeg vil med al Magt holde hende i Uvidenhed om Synden her paa Jorden. Hendes Barnlighed er min dyreste Skat, naar hun — jeg vil optage Deres Tanke — skal være min Brud i Christo.

Elisabeth er ren paa Sjæl og Legeme. Og med Guds Hjælp vil jeg bevare denne Renhed. Det kalder De at dræbe Aanden og skade Legemet.

REIMERT.

Jeg troede, De vilde gifte Dem med hende.

HERNING.

Der gives Ting, som jeg ikke synes en

Fader kan afhandle med en anden Mand, selv om denne skal være hans Svigersøn.

REIMERT.

Hvilke Ting skulde det vel være, som to Mand ikke kunde tale alvorligt sammen om?

HERNING.

Blufærdighedsfølelsen forhindrer En dog —

REIMERT.

Jeg beder Dem — dette bliver altfor latterligt mellem gamle Mennesker som os to. Men ligemeget. De lovede mig at svare aabent — men jeg finder ingen Aabenhed i Deres Tale. Mange Ord — og dog kun Fortielse. Jeg siger, min Datter er altfor uudviklet til at indgaa Ægteskab — De svarer: jeg vil blive hende en kærlig Husbond. Hvad Mening er der i dette? Jeg siger til Dem, De vil dræbe Ungdommen og Glæden i hendes Liv og snære hendes Aand i Lænker — De svarer: jeg vil bevare hendes Renhed. Det er jo Fraser, Mand, og De er vel af Kød og Blod som vi andre. Dog -- jeg forstaaer baade, hvorfor Deres Tale løber udenom enhver ærlig Tanke — og desværre ogsaa, hvorledes denne tomme Ordstrøm kan betage et stakkels eksalteret Barn.

HERNING.

Jeg kan umulig antage, De vil fornærme mig.

REIMERT.

Det vil jeg ikke. Men — for at vi to kan være paa det Klare — vil jeg sige dette — én Gang nu, og saa aldrig mer, hvad der end sker: *Jeg tror Dem ikke.* Jeg er sikker paa, De ikke lyver for Dem selv. Og jeg tvivler ikke om, at De forfølger andre Maal med samme ihærdige Hensynsløshed, hvormed De nu vil fremtvinge dette Ægteskab. — Jeg tror Dem ikke.

HERNING.

Herpaa kan jeg kun svare: De har ikke faaet Naadegaven.

REIMERT.

Vell De er ens til det sidste. Sig da altsaa Deres Mening uden Omsvøb!

HERNING.

Jeg kan ikke forhindre Dem fra at gøre alt for at hindre vort Ægteskab. Elisabeth er jo umyndig. Vil De imorgen rejse bort til et fjærrt Land og tage hende med — staar jeg fuldkommen magtesløs overfor dette. Men hvis De tænker paa Deres Datters Lykke og ikke paa Deres egen, saa kan jeg endnu kun bede Dem nøje overveje et saadant Skridt. For det er sikkert, Deres Datter elsker mig.

REIMERT.

Elsker! Det Barn, som ikke véd hvad Elskov er. Nej, det Godtkøbsord tager jeg ikke for

gyldig. Hun er simpelthen besnæret og overrumplet — af Deres — (standser) Veltalenhed og sin egen Uerfarenhed. Hun aner ikke, hvad denne Forlovelse rummer, og hun elsker ikke Dem, som hun ikke kender.

HERNING.

Hun elsker mig saa vidende og inderlig i sin Kærlighed som en ung Pige bør elske. Hun elsker mig, det føler jeg, med den sande Kærlighed, den der varer over Døden.

REIMERT.

De er sandelig beskeden.

HERNING.

Det er ikke min Fortjeneste. Det har skikket sig saa, og jeg føler dyb Taknemlighed derover. Men hvis De tvivler og river hende fra mig, da skal De blive overbevist. Jeg siger Dem: hun vil hentæres af Sorg — styrkes i sin Kærlighed, derom er jeg forvisset — men svækkes sørgeligt i legemlig Henseende. Og hvad tror De, det vil blive for kummerfulde Dage i det fremmede Land, hvor hun vil føle sig ene og forladt — hvor mange Fornøjelser De end vil omgive hende med — hjemløs og rodløs, som Planten der rives bort fra sin Jordbund. Om hun endogsaa i sin datterlige Ærbødighed vil fremtinge et Smil paa sit Ansigt, i hendes Hjærte vil der ruge Mørke. Gør det ikke mod Deres

Datter — jeg besværges Dem. De vil bittert angre, hvad De i dette Øjeblik maaske tror er til hendes Bedste.

REIMERT.

Hr. Herning! Jeg synes, dette nærmer sig til en Prædiken.

HERNING.

Jeg sagde, jeg ikke kunde forhindre Deres Forsæt. Men én Ting overrasker *mig*: hvorledes kan det stemme med Deres Anskuelse at tvinge deres Datter? De sagde, hun skulde følge sin Natur. Men De vil jo, hun skal følge Dem.

REIMERT.

Det er et let købt Ordspil.

HERNING.

Jeg tænker ikke paa, at hun skulde ledsage Dem paa Rejsen — skønt selv i dette Forhold vil De vel ikke tvinge hende imod hendes Vilje. Men ellers — vil De ikke søge at paatvinge hende de Anskuelse, som De nærer? Har De Ret dertil — efter Deres egen Lære. Vil De gøre hende lykkelig derved?

REIMERT.

Jeg har den Ret og den Pligt at sige Sandheden til min Datter, hvad Lykke den end vil bringe.

HERNING.

Elisabeth er lykkelig nu, i sin Tro, i sin

Kærlighed. Hvis De forstyrrer den rene Harmoni i hendes Sjæl, vil De kun have stakket Glæde deraf, og De vil gøre hende meget, meget ulykkelig. Og dog tror jeg ikke, hun vil bøje sig. Hun vil blive sky og fremmed overfor Dem, gemme sig for sig selv som et saaret Dyr — eller, hvis De nu kuer hende bort fra hendes friske, barnlige Syn paa Livet, da vil De maaske engang se hende under Forhold, hvor De hundredfold maatte ønske, De havde skænket hende til mig — som, det gentager jeg, vil vogte over hende aandeligt og legemligt. — Og Dem, Dr. Reimert, tør jeg love at blive en kærlig Søn —

REIMERT.

Jeg beder Dem. Det er nok. Jeg ønsker ikke, at denne Samtale nu forlænges. (Bittert.) De har nyttet Budet: snilde som Slinger, enfoldige som Duer.

HERNING.

Jeg beder Dem skaane mine Følelser.

REIMERT.

Bevar'es. Men jeg tror, vi to foreløbig intet har at sige hinanden.

De bukke for hinanden. HERNING gaar ud til venstre. REIMERT bliver staaende i Tanker.

TREDJE SCENE.

REIMERT og KAROLINE kommer fra venstre.

KAROLINE.

Nu?

REIMERT
som vaagnende.

Ja, han er stærk.

KAROLINE.

Sagde jeg det ikke.

REIMERT.

Stærk ved alt, hvad der staar bagved ham
— stærk som selve Løgneren.

KAROLINE.

Og du har bestemt?

REIMERT.

Intet endnu.

KAROLINE.

Men du vil give efter og spare Pigebarnet
mange Taarer og slemme Timer.

REIMERT.

Du raadede mig til at trække Sagen i
Langdrag.

KAROLINE.

Ja saa skulde du baaret dig ganske anderledes ad. Spillet den Komedie, at du var meget fornøjet derover — og saa ganske smaat og stille ødelagt det hele. Men nu kan du ligesaa godt give efter først som sidst.

REIMERT.

Og et Ægteskab med det Menneske skulde være til Elisabeths Lykke?

KAROLINE.

Tag dig iagt, at du ikke tænker mere paa din egen Lykke end paa hendes.

REIMERT.

Der gør jeg ikke. Men om det bedrøver mig uendeligt at miste hende saaledes — er det saa underligt? Mens jeg var langt borte — hvor ofte har jeg ikke i Tankerne taget dette lille krøllede Hoved mellem mine Hænder, kysset denne Barnenakke, som havde sødere Duft end alt andet — jeg tør ikke tænke derpaa. — Jeg synes det vil blive et kummerligt, fattigt Liv, hun vil føre i Præstegaarden — med denne Skvaldrer, som aldrig vil tale et fint eller kærligt Ord til hende.

KAROLINE.

Hun vil høre dem i hans Talemaader.

REIMERT.

Hun vil vaagne af Drømmen.

KAROLINE.

Og hun vil finde et lille Barn ved sin Side — og det vil hun elske. Aa, det nytter ikke at ræsonnere for andre Mennesker. De maa gøre, hvad de vil — enhver maa tage sin Lod, som han finder den let til. Vi andre skal ikke blande

os deri. Der er saamænd ingen, der takker os. Men Forældre er altid saadan. De vil ordne, vælge, vrage for deres Børn. Lad dem selv derom. Saadan en lille Pige ser nu sin Lykke i denne Præstemand — og nogen skaffer han hende sagtens — lad hende tage ham! Om du saa gennemforsker alle Verdensdelene, udfinder du dog aldrig med Sikkerhed, hvilken Mand der passer for hende. Lad hende tage ham, siden hun er faldet over ham. Hun kunde have valgt værre — han er hæderlig, begavet, i god Stilling, hverken raa eller fordrukken eller — nok sagt; ja han er egoistisk, kedelig, borneret, herskesyg —

REIMERT.

Uægte og forløjet.

KAROLINE.

Som de fleste ja — lidt bedre. Véd du, om du finder en bedre. Husk, hvis du nu tager ham fra hende, faar du den Forpligtelse at skaffe hende en Fugl Fønix — hvis du i det Hele *kan* tvinge hende til at slippe ham.

REIMERT.

Du tvivler derom.

KAROLINE.

Han har fyldt hendes lille Hoved med religiøs Fanatisme — forgabet er hun i ham — hvad vil du stille op derimod?

REIMERT.

Kan *du* ikke hjælpe mig?

KAROLINE.

Hvordan?

REIMERT.

Hvis hun rejste bort — med dig og ikke med mig — saa vilde det Religiøse ikke kunne køres op af ham — og hvis du altsaa for min Skyld —

KAROLINE.

Det er for sent, min Ven.

REIMERT.

Hvad mener du?

KAROLINE.

Hun har ikke mere Tillid til mig end til dig.

REIMERT.

Hvordan, hvorfor? Er det ogsaa ham?

KAROLINE.

Jeg kan intet bestemt sige — og vil ikke spørge. Men hun har en ubestemt Mistanke til os to.

REIMERT.

Han har altsaa fortalt hende —

KAROLINE.

Ikke fortalt — slaet paa. Gjort hende urolig og paapasselig. Mellem hende og mig er det forbi. Hun er paa sin Post mod mig som mod dig — hun har kun ham.

REIMERT

lavt.

Og du kaldte dette Menneske hæderlig.

KAROLINE

utaalmodig.

Ja, hvad vil du? Han handler efter hvad han finder rigtigt. Han har sin Maade at se Tingene paa — den samme som de fleste andre Mennesker i Verden — og du har din. Om han har Ret — (Hun trækker paa Skuldrene).

REIMERT.

Han har i hvert Fald Magt, mener du.

KAROLINE.

Man staar sig altid bedst ved at føje sig efter hans Mening — det er vistnok. Saa bliver Livet mageligt. Og saa forresten — han kæmper for sin Sag. Du vilde ikke betænke dig paa at bruge mange Midler for at ødelægge ham i Elisabeths Hjærte, og du maa finde dig i —

REIMERT.

At han bruger de laveste for at ødelægge mig.

KAROLINE.

Hvad har han gjort! Maaske blot sagt, at det ikke var passende, du boede her. Naa, det er det vel heller ikke.

REIMERT

ser paa hende, ganske alvorlig.

Jeg skal flytte imorgen.

KAROLINE.

Bliver du fornærmet?

REIMERT.

Aldeles ikke. Du — og han har Ret. Det er forbi. Jeg er overvundet.

KAROLINE.

Du vil ingen Modstand gøre mer.

REIMERT.

Ingen, nej.

KAROLINE.

Hvem fik Ret.

REIMERT.

Du! — Der er ingen, der har lovet os, at Livet skulde blive bedre.

KAROLINE.

Blot det er slideligt.

REIMERT.

Netop, ja. Vil du sende Elisabeth ind til mig.

KAROLINE.

Gærne. Du vil trøste hende og gøre hende fornøjet igen. Du skal se, dette vil gaa meget godt.

REIMERT.

Vær blot rolig — der skal være glade Ansigter her i Huset — imorgen flytter jeg.

KAROLINE
standsende.

Arnold, du er bitter.

REIMERT.

Ingenlunde, det var blot Spøg.

Lille Pavse.

KAROLINE.

Nu henter jeg Elisabeth.

Hun gaar ud til venstre.

FJERDE SCENE.

REIMERT, ELISABETH kommer fra venstre.

REIMERT

gaar hende imøde.

Min lille Pige, vil du kysse mig.

ELISABETH.

Kæreste Far.

REIMERT.

Kom og sæt dig hen til mig. — Du véd, hvormeget jeg holder af dig — eller rettere, du har maaske glemt det lidt, mens jeg var saa længe borte.

Dengang du var ganske lille, og endnu laa i Vuggen, stod ofte din Mor og jeg og betragtede længe dit lille runde Ansigt. Vi holdt hinanden i Hænderne og lovede at være gode imod dig — vi vidste, vi kunde ikke andet.

Da du blev større — hvem var det, der kom springende mig imøde, naar jeg kom hjem — skændte paa mig, naar jeg kom for sent — altid turde forstyrre mig — hvor dybt i Arbejde jeg saa sad. Du vidste, du var min største Glæde.

Og dengang du var syg saalænge — da var din Mor død — husker du, hvordan vi to spiste alene med hinanden i Sovekamret og morede os fortræffeligt sammen.

Da du var kommet i Skole, fortalte du mig ofte om de andre smaa Piger. De var ikke moderløse som du. Saa sagde du ofte: alle har de Mor uden jeg — jeg har bare Far; derfor maa du være baade Far og Mor for mig.

Jeg prøvede derpaa i nogle Aar. Men saa troede jeg, at i Opvæksten vilde en god og klog Kvindes Selskab være dig til størst Nytte — derfor bragte jeg dig til Karoline, som havde været din Moders Veninde.

ELISABETH.

Ja derfor, ikke sandt Far, blot derfor.

REIMERT.

Naturligvis. Hvad ellers?

ELISABETH.

Nej, der er intet andet.

REIMERT.

Nu imorgen flytter jeg herfra. Men du bliver her de Par Maaneder — til du skal giftes.

ELISABETH.

Par Maaneder!

REIMERT.

Ja, jeg har tænkt over Sagen, og det er vist det bedste. Hvad kan det hjælpe, at vi

to nu stifter Hus sammen — for den korte Tid.
Jeg har ogsaa talt med Hæring.

ELISABETH.

Og du synes om ham?

REIMERT.

Rigtig godt. Du skal ikke undre dig over, at jeg i Førstningen tog saa forskrækket mod den Forlovelse. For den kom da over mig som et Uvejr.

ELISABETH

leende.

Ligesom over mig selv.

REIMERT.

Netop. Og naturligvis gjorde jeg mig allehaande Betæneligheder — mest fordi du er saa ung. Men naar du holder af ham — (ængstelig) og du er ganske vis derpaa?

ELISABETH.

Naar du ikke længer er vred, vil jeg være saa ubeskrivelig lykkelig.

REIMERT.

Saa drikker vi iaften de Forlovedes Skaal i Champagne.

ELISABETH.

Der er ingen Far som du paa Jorden.

REIMERT.

Ja, det sagde du altid som lille, Elisabeth! Da var du ganske overbevist om, at du havde den bedste Far i Kjøbenhavn.

ELISABETH.

Det mener jeg endnu.

REIMERT.

Min egen lille Tøs! Vi skilles da heller ikke, fordi du — rejser bort.

ELISABETH.

Nej, ikke sandt! Du kommer paa Besøg hos os —

REIMERT.

Og du sommetider til Kjøbenhavn til mig.

ELISABETH.

Saa skal vi rigtig mere os sammen — vi to ganske alene. Vi skal gaa paa Restauration sammen.

REIMERT.

Hvad vil Hr. Pastoren sige til saadanne Udskejelser?

ELISABETH
leende.

Vi fortæller ham det. ikke. Det bliver en Hemmelighed imellem os.

REIMERT.

Naa, er du saa fornøjet igen?

ELISABETH.

Og er du slet ikke længer bedrøvet, Far!

REIMERT.

Jeg var det kun, fordi jeg ikke kunde hjælpe dig — og fordi jeg ikke troede ham istand dertil.

ELISABETH.

Det kan han.

REIMERT.

Det vil jeg haabe. — Men husk det — hvis engang, tidligt eller sent — der kommer en Time — hvor du føler dig ensom eller ulykkelig — fordi han maaske ikke forstaar dig med Overbærenhed eller ikke holder nok af dig — jeg sætter det blot — da vil jeg, saalænge der er Gnist af Liv i mig, være den, der vil undskylde og forsvare dig, tilgive dig alt, hvad andre fordømmer — og se det gode i enhver Ting, som Livet tvinger dig til.

ELISABETH.

Min egen Far!

REIMERT.

For ser du, Elisabeth — selv om Forældre ikke magter at skabe Lykken for deres Børn, saa kan de dog maaske staa dem bi i Ulykken.

Tæppet falder.

